

Myöhemmin myönnyttiin vielä seuraavain kertomusvuoden määrärahan ylittämiseen alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 8,000 mk, Valaistus 7,500 mk, Siivoaminen 1,400 mk, Tarverahat 9,500 mk¹⁾, Kaluston hankinta 4,120: 25 mk Käpylän uuden lastentarha- ja kirjastotalon varustamista varten valaisinkalusteilla²⁾ sekä Kaluston kunnossapito 2,000 mk³⁾.

Kaupunginmuseo. Vapaaherra E. von Willebrandin perillisten kaupunginmuseolle lahjoittaman ratsastuskilpailupalkintokokoelman säilyttämisen ja näytteillepanon järjestämiseksi museolautakunta oikeutettiin⁴⁾ ylittämään kaupunginmuseon määrärahaa Kokoelmien kartuttaminen enintään 2,850 mk.

Kaupunginorkesteri. Opetusministeriö epäsi toukokuun 19 p:nä kaupunginvaltuuston v:n 1939 talousarvion käsittelyn yhteydessä tekemän anomuksen kaupunginorkesterin mainitun vuoden valtionavun korottamisesta 500,000 mk:aan, mikä merkittiin⁵⁾ tiedoksi.

Kaupunginorkesterin johtaja G. Schnéevoigt oikeutettiin⁶⁾ jäämään virkaansa yhdeksi vuodeksi marraskuun 8 p:stä lukien, jolloin hän täytti 67 vuotta.

Kaupungin liittyminen Suomen taideakatemia nimisen säätiön perustajaksi. Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾, että Helsingin kaupunki Suomen taideakatemiaa tätä koskevaan anomukseen liitetyn säädekirjan mukaisin ehdoin ja edellytyksin että valtio puolestaan myönsi tarkoitukseen 1,000,000 mk, liittyy Suomen kuvaamataiteen kehittämiseksi, vaalimiseksi ja tukemiseksi perustettavan Suomen taideakatemia nimisen säätiön perustajaksi myöntäen yleisistä käyttövaroistaan 100,000 mk säätiön peruspääomaksi.

Avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi⁸⁾ 10,000 mk:n avustuksen Työväentalon näyttämölle Mustikkamaan kesäteatterin ylläpitämiseen. Syyskuun alussa Euroopassa puhjenneen sodan aiheuttaman poikkeustilanteen johdosta valtuusto päätti⁹⁾ samoista käyttövaroistaan kertomusvuotta varten myöntää Helsingin kansanteatteri oy:lle 160,000 mk:n, Helsingin ruotsalaiselle teatterille 160,000 mk:n ja Helsingin työväen teatterille 40,000 mk:n suuruiset ylimääräiset avustukset, joista 316,182 mk mainitun tilin ylityksenä.

Yleisistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi¹⁰⁾ 50,000 mk mieskuoro Finlandialle sen Amerikkaan tehtävällä konsertti- ja sivistysmainostusmatkallaan jaettavaksi suunnitteleman Suomea mainostavan julkaisun Helsingin kaupunkia koskettelevien sivujen painatuskuluihin.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistötoimisto. Kiinteistölautakunta oli ilmoittanut päättäneensä hyväksyä Koskelan omakotialueeseen kuuluville, Oulunkyläntien varrella oleville tonteille kaksi uutta rakennustyyppiä, nimittäin Oulunkyläntien itäpuolella oleville tonteille tyyppin K 1 ja länsipuolella oleville tyyppin K 2, samoin kuin niiden työselitykset. Lisäksi oli kiinteistötoimiston tontti-

1) Kvsto 4 p. lokak. 41 §. — 2) S:n 4 p. lokak. 34 §; vrt. tämän kert. s. 47 ja 50. — 3) Kvsto 13 p. syysk. 24 §. — 4) S:n 21 p. kesäk. 37 §. — 5) S:n 30 p. elok. 2 §. — 6) S:n 21 p. kesäk. 8 §. — 7) S:n 15 p. maalisk. 27 §. — 8) S:n 10 p. toukok. 16 §. — 9) S:n 29 p. marrask. 13 §. — 10) S:n 11 p. tammik. 13 §.

osastolla suunniteltu laadittavaksi kumpaakin uutta rakennustyyppiä varten, paitsi pääpiirustuksia ja työselityksiä, myöskin kaikki työ- ja yksityiskohtaiset piirustukset, hankittavaksi asiantuntijoilta niiden lämpö-, vesijohto- ja sähkötöiden ohjelmat ja laskelmat rautabetonitöistä sekä sarjan sopivia värimalleja ulko- ja sisämaalausta varten, jotka kaikki määrätystä maksusta luovutettaisiin kullekin omakotirakentajalle. Oikeuttaakseen tonttiosaston nyt ja edelleenkin korvausta vastaan laatimaan omakotirakentajille edellä mainittuja tyyppitalojen rakennuspiirustuksia, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ lisätä kiinteistötoimiston johtosäännön 7 §:ään tätä koskevan kohdan 4 a sekä samalla oikeuttaa kiinteistölautakunnan liittämään niiden edellä mainituilla alueilla olevien omakotitonttien vuokrasopimuksiin, joiden rakennustyyppiä kiinteistölautakunta on vahvistanut tonttiosastolla piirretyn omakotityyppin, sellaisen ehdon, että vuokraaja on velvollinen rakentamaan tontin tonttiosaston laatimia piirustuksia ja ohjeita noudattaen sekä suorittamaan ennakolta kaupungille korvauksena piirustuksista kiinteistölautakunnan vahvistaman maksun.

Kiinteistötoimiston maatalousosaston apulaisagronoominvirka päätettiin ²⁾ kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien korottaa 21 palkkaluokkaan myöntäen palkankorotuksen suorittamiseen kertomusvuonna 4,550 mk valtuuston käyttövaroista uusien virkain palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. W. Andersin, joka huhtikuun 9 p:nä 1940 täytti 67 vuotta, oikeutettiin ³⁾ edelleen jäämään virkaansa mainitun vuoden joulukuun 31 p:ään saakka.

Kiinteistömäärärahan ylittäminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ylittämään seuraavia v:n 1938 määrärahoja alla mainituin määrin: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tarverahoja 15,000 mk ⁴⁾, maatalousosaston määrärahoja Puhtaanapito 120 mk ⁴⁾, Tarverahat 3,420 mk ⁴⁾, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 2,441:80 mk ⁵⁾, Metsänhoito 1,950 mk ⁴⁾, Tallit 7,000 mk ⁴⁾, Verot ja vakuutukset 2,776:90 mk ⁵⁾, Rakennukset 145,000 mk ⁴⁾ ja Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa 10,000 mk ⁴⁾ talo-osaston hallinto- ja hoitomäärärahaa kaupungin talojen korjauksiin 45,000 mk ⁴⁾, poliisihuoneistojen nimikkeen määrärahaa Vuokra 3,744 mk ⁶⁾ poliisilaitoksen VI vartiopiirille Runeberginkadun 63:sta luovutetun lisähuoneiston vuokran suorittamiseksi, kansanpuistojen määrärahaa Eläinten osto eläintarhaan 1,548 mk ⁴⁾ sekä urheilu- ja pallokenttäin hallinto- ja hoitomäärärahaa Lämminvesisuihkun kaasunkulutus 621 mk ⁴⁾.

Kertomusvuoden talousarvion pääluokan Kiinteistöt lukuun Talosasto sisältyvää kaupungin talojen hallinto- ja hoitomäärärahaa Kaluston hankinta päätettiin sallia ylittää 4,167:20 mk ⁷⁾ Käpylän uuden lastentarha- ja kirjastotalon varustamista varten valaisinkalusteilla, kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tarverahoja enintään 74,000 mk ⁸⁾, kiinteistötoimiston maatalousosaston määrärahaa Rakennukset enintään 57,500 mk ⁹⁾ eräiden rakennuskorjaustöiden suorittamiseksi Puodinkylän tilan alueella sekä kiinteistöjen pääluokan lukuun Erinäiset menot sisältyvää määrärahaa Veroja erinäisistä alueista maalauskunnissa enintään 25,000 mk ⁸⁾.

¹⁾ Kvsto 5 p. heinäk. 17 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 98. — ²⁾ Kvsto 7 p. kesäk. 5 §. — ³⁾ S:n 15 p. marrask. 8 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. tammik. 26 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. helmik. 33 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. helmik. 29 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. lokak. 34 §; ks. myös tämän kert. s. 47 ja 49. — ⁸⁾ Kvsto 4 p. lokak. 35 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. heinäk. 32 §.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Munkkiniemen tilan ostosta aiheutuneet kustannukset. Ab. M. G. Stenius oy:n entisten osakkaiden muodostama Stenius konsortiet niminen yhtymä oli huomauttanut, että kun Ab. M. G. Stenius oy:n osakekannan ostossa ¹⁾ otettiin kaupungille tulevan pääoma-arvon arvioinnin lähtökohdaksi tilanne lokakuun 26 p:nä 1938, olisi yhtymän kohtuuden mukaan saatava korvaus sen toimesta mainitun päivän jälkeen suoritetuista pääomasijoituksista ja parannuksista, esittäen yhtymä luettelon niistä kirjanpitoeristä, joihin nähden korvaus sen mielestä voi tulla kysymykseen ja joiden yhteissumma nousi 791,978: 25 mk:aan. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ tällöin Ab. M. G. Stenius oy:n korvaamaan entisille osakkailleen ainoastaan yhtiön varoista muuntaja-aseman siirrosta Kalastajatorpan alueelle aiheutuneet kustannukset, 8,423: 10 mk, ehdoin että Stenius konsortiet luopuu muista esittämistään vaatimuksista.

Maa-alueiden lunastaminen It. Puistotien leventämiseksi. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ sisällyttää v:n 1940 talousarvioon 35,000 mk n. 80 m² käsittävän osan lunastamiseksi IX kaupunginosan korttelissa n:o 199 olevasta It. Puistotien tontista n:o 2 ja n. 74 m² käsittävän osan lunastamiseksi korttelissa n:o 202 olevasta saman kadun tontista n:o 6 It. Puistotien leventämistä varten päättäen samalla sisällyttää v:n 1940 talousarvioon tarvittavat varat tämän mukaisen uuden asemakaavan ⁴⁾ edellyttämiin kadunjärjestelytöihin ⁵⁾.

Katumaan lunastaminen Oy. Mahoganylla. Kaupunginvaltuuston päätettyä ⁶⁾ asemakaavalain 20 §:n nojalla vaatia saada lunastaa sen osan Oy. Mahoganyn omistamasta IV kaupunginosan korttelissa n:o 167 olevasta Ruoholahdenkadun tontista n:o 21, joka uuden asemakaavan mukaan oli katumaata, pantiin toimeen asiaa koskeva pakkolunastusmenettely. Oy. Mahogany oli tällöin puolestaan pannut vireille kaupunkia vastaan kaksi oikeusjuttua. Toisessa haasteanomuksessaan yhtiö mainitsi, että sille kuuluu asemakaavanmuutoksen kautta muodostetun korttelin n:o 167 tontin n:o 2 suurin ja arvokkain, 1,477.8 m²:n suuruinen osa, kun sen sijaan kaupungille kuuluva saman tontin osa käsitti vain 448.1 m², minkä vuoksi yhtiö asemakaavalain 26 §:n nojalla vaati saada lunastaa kaupungin omistaman osan tonttia. Toisessa haasteanomuksessaan yhtiö taas ilmoitti, että, koska asemakaavanmuutoksella muodostetusta korttelin n:o 167 a tontista n:o 1 sille kuuluvan 303.8 m²:n suuruisen osan käyttämiselle koituu järjestelystä haittaa, yhtiö pakkolunastusmenettelyn yhteydessä tulee vaatimaan kaupungin velvoittamista lunastamaan tämänkin tontinosan tai, ellei tätä hyväksytä ja ellei kaupunki, jolle tästä tontista kuului yhteensä 12,712.2 m², tontin arvokkaamman osan omistajana asemakaavalain 26 §:n nojalla halunnut lunastaa itselleen yhtiölle kuuluvaa tontinosaa, yhtiölle myönnettäisiin oikeus sen lunastamiseen. Valtuusto päätti ⁷⁾ tällöin, ettei kaupunki vastusta Oy. Mahoganyin vaatimusta saada

¹⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 60. — ²⁾ Kvsto 24 p. toukok. 12 §. — ³⁾ S:n 4 p. lokak. 5 §; ks. myös tämän kert. s. 23. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 72. — ⁵⁾ S:n s. 25 ja 90. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 61. — ⁷⁾ Kvsto 8 p. helmik. 14 §.

lunastaa kaupungille kuuluva osa korttelin n:o 167 tontista n:o 2, sekä että kaupunki, vastustaen yhtiön anomusta saada lunastaa kaupungille kuuluvan osan korttelin n:o 167 a tontista n:o 1, puolestaan vaatii kaupungille lunastettavaksi yhtiön osan mainitusta tontista.

N. s. *Sinebrychoffin aluetta koskeva aluevaihto*. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että Ab. P. Sinebrychoff nimisen yhtiön kanssa tehdään n. s. Sinebrychoffin alueen uudelleenjärjestelyn sekä alueen uuden asemakaavan ja tonttijaon muutoksen hyväksymistä tarkoittavista valtuuston päätöksistä ²⁾ aiheutuva aluevaihtosopimus.

Kaupungin ja valtionrautateiden välinen aluevaihto. Kaupungin ja rautatiehallituksen yhteisesti asettama toimikunta ³⁾ laati kauan valmisteltua kaupungin ja valtionrautateiden välistä aluevaihtokysymystä tutkituaan seuraavan sisältöisen vaihtosopimusehdotuksen, jonka rautatiehallitus puolestaan oli päättänyt hyväksyä:

1) Helsingin kaupunki luovuttaa Suomen valtiolle, valtionrautateiden tarpeisiin, maanmittausinsinööri L. A. Tenhon kaupungin omistamasta Skogsbackan tilasta RN 5² Huopalahden kunnan Pikku-Huopalahden kylässä pakkolunastettavaksi pyykittämän 1.4472 ha:n suuruisen maa-alueen; Lassas nimisestä tilasta RN 1³² ja Martis nimisestä tilasta RN 2¹⁹, Helsingin maalaiskunnan Talin kylässä, pakkolunastettavaksi pyykittämän 0.2925 ha:n suuruisen maa-alueen; tähän sopimukseen liittyvälle Pasilan ratapihapiirrokselle kirjaimilla B ja E merkityt sekä puneella väritetyt, yhteensä noin 0.4795 ha:n suuruiset maa-alueet, mitkä kuuluvat Helsingin kaupunkialueeseen liitettyyn maahan; sekä niinkään sopimukseen liittyvään Helsingin aseman ratapihapiirroksen kirjaimella A merkityn ja puneella väritetyn 0.0650 ha:n suuruisen maa-alueen, mikä kuuluu Helsingin kaupungin asemakaavassa Kaisaniemen puistoksi merkittyyn alueeseen.

2) Suomen valtio luovuttaa edellä mainittujen, yhteensä n. 2.2842 ha:n suuruisten tilusten vastikkeena Helsingin kaupungille sanottuun Pasilan ratapihapiirroksen kirjaimilla C ja D merkityt sekä sineellä väritetyt, yhteensä n. 1.0199 ha:n suuruiset maa-alueet, mitkä kuuluvat valtionrautateille pakkolunastettuihin tiluksiin Helsingin kaupungissa, sekä oheenliitettyyn Pasilan—Huopalahden välistä rata-alueetta koskevaan karttaan kirjaimella A merkityn ja sineellä väritetyn, n. 0.3037 ha:n suuruisen maa-alueen, mikä on valtionrautateille edellä mainituista Lassas ja Martis nimisistä tiloista pakkolunastettua maata, eli kaikkiaan tiluksia n. 1.3236 ha.

3) Sopimuskumppanit eivät ole velvolliset tämän sopimuksen johdosta toisilleen suorittamaan mitään muuta korvausta, olipa sitten kysymys maasta, rakennuksista ja laitteista, vahingosta, haitasta tai mistä muusta tahansa.

4) Luovutettavien alueiden hallinta- ja käyttöoikeus siirtyy uudelle omistajalle niin pian kun tämä sopimus on allekirjoitettu sekä kaupunginvaltuusto ja valtioneuvosto ovat sen hyväksyneet.

5) Sopimuspuolet vakuuttavat, ettei luovutettaviin alueisiin ole kehelläkään kolmannella nautinta- tai muuta sen veroista oikeutta, lukuunottamatta Pasilassa valtionrautateille luovutettavaan alueeseen E seura-

¹⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 18 §. — ²⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 78. — ³⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 221.

vassa kohdassa mainituille vuokramiehille myönnettyjä oikeuksia, ja ettei alueita myöskään rasita velka- eikä eläkekiinnitykset.

6) Helsingin kaupunki irtisanoo herra A. Seppäselle lokakuun 9 p:nä 1929 ja rouva F. Välimäelle helmikuun 18 p:nä 1935 päivätyillä vuokrasopimuksilla alueeseen E myönnettyt vuokraoikeudet niin pian kun tämä sopimus on lopullisesti hyväksytty, jään näistä vuokrasuhteista mahdollisesti aiheutuvat selvittelyt kaupungin asiaksi.

7) Helsingin kaupunki sitoutuu varaamaan valtiolle oikeuden erikseen sovittavaa maa- tai rahakorvausta vastaan tarvittaessa lunastaa valtionrautateille myöskin mainittuun Pasilan ratapihipiirroksen kirjaimilla A ja F merkityt sekä puneella väritetyt, yhteensä n. 0.5510 ha:n suuruiset alueet samoin kuin myöskin kaupungille nyt luovutetun, samaan kartta-piirroksen kirjaimella D merkityn maa-alueen sen jälkeen kun suunniteltu uusi kulkuväylä on näiden alueiden rajalle rakennettu. Niinikään sitoutuu kaupunki olemaan ryhtymättä sellaisiin toimenpiteisiin, mitkä voivat vaikeuttaa näiden alueiden luovutusta tai aiheuttaa valtiolle lisäkustannuksia, ellei valtio kussakin eri tapauksessa anna sellaiseen suostumustaan.

8) Rautatiehallitus on oikeutettu Helsingin kaupunkia tämän enempää kuulematta saamaan valtiolle tulevat tilukset pakkolunastustoimin rautatiealueeksi erotetuiksi, mitä varten kaupunginhallitus antaa tarpeellisen selvityksen omistusoikeudestaan luovuttamiinsa alueisiin.

9) Luovutettavien tilusten erottamiseksi tarpeelliset maanmittaus-tehtävät suorittaa valtionrautateiden maanmittauksia toimittamaan asetettu maanmittausinsinööri L. A. Tenho Helsingin kaupungista ja maksavat sopimuskumppanit tasan erottamisesta aiheutuvat kustannukset.

Kun Pasilaan johtava tie kokonaisuudessaan oli kaupungin entisellä tai sille luovutettavalla alueella, jota vastoin raitiotie kulki alueiden C, D ja E kohdalla entisellä tai tulevalla valtionrautateiden alueella, yleisten töiden lautakunta huomautti edellä olevasta sopimusehdotuksesta annettavassa lausunnossaan, että ellei kaupungille tulevaa aluetta voitu lisätä niin, että suunniteltu tien levennys ja raitiotie kokonaisuudessaan tulivat kaupungin alueelle, niin kaupungille oli varattava oikeus käyttää karttaan ruskealla värillä merkittyä valtionrautateille jäävää aluetta ja sillä suorittaa tien levennys siksi kuin uusi tie rakennettiin kokonaan kaupungin alueelle, sekä samoin oikeus alueiden E ja F kautta kulkevan viemärin pysyttämiseen entisessä paikassa. Rautatiehallitus ilmoitti puolestaan hyväksyvänsä nämä täydennykset aluevaihtosopimukseen mutta lausui samalla pitävänsä kohtuullisena, että valtionrautateille luovutettiin n. 3,050 m²:ksi lasketun rautatiealueen yksinomaisen ja todennäköisesti vuosikymmeniä kestäväen käyttöoikeuden vastikkeena kirjaimella F merkitty alue omistusoikeuksin sekä että aluevaihtosopimus ulotettiin käsittämään myös Ab. M. G. Stenius oy. nimisen yhtiön Haagan kauppalan Pikku-Huopalahden kylässä omistamasta Backas nimisestä tilasta RN 2⁷⁵⁵ valtionrautateille pakkolunastettavat, yhteensä 0.1438 ha käsittävät maa-alueet, saaden kaupunki tällöin lisävastikkeena n. 0.3100 ha:n suuruisen ratapengeralueen sillä olevine soravarastoineen, mikä välittömästi liittyi kaupungille aikaisemmin luovutettavaksi tarkoitettuun 0.3037 ha:n suuruisen maa-alueeseen ja jota m.m. voitiin käyttää tienä.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ puolestaan hyväksyä laaditun aluevaihtosopimusehdotuksen rautatiehallituksen ehdottamassa muodossa edellyttäen, että kaupungille varattiin oikeus käyttää myöskin valtionrauteille luovutettavaa kirjaimella F merkittyä Pasilan aluetta siksi kuin uusi tie rakennettiin kokonaan kaupungin alueelle.

Erään Pasilan alueen luovuttaminen valtiolle. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ puolustusministeriön tarpeisiin luovuttaa valtiolle kiinteistölautakunnan ehdottaman 769 m²:n suuruisen osan Pasilan ruutikellarialueella olevasta kaupungin maasta, minkä alueen korvauskysymys ratkaistaisiin valtion ja kaupungin kesken lähitulevaisuudessa suoritettavan aluevaihdon yhteydessä.

Aluevaihdon suorittaminen Pukinmäellä. Agronomi K. M. Soinisen jätettyä Uudenmaan läänin maaherralle Pukinmäen rakennussuunnitelman hyväksymistä vastaan tähdätyn muistutuskirjelmän ³⁾ sen johdosta, että hänen Pukinmäellä omistamansa tilat siinä oli ehdotettu puistoalueeseen kuuluviksi, käytiin hänen kanssaan neuvotteluja niiden vaihtamisesta joihinkin kaupungin omistamiin Pukinmäen alueisiin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ puolestaan hyväksyä tehtäväksi sopimuksen sellaisesta aluevaihdosta, jossa agronomi Soininen luovuttaa kaupungille kyseiset Helsingin pitäjän Malmin kylässä omistamansa Vesala RN 1¹⁴⁹, Rantala RN 1¹⁵⁰, Soinila RN 1¹⁵¹, Juurela RN 1¹⁵², Törmälä RN 1¹⁵³, Vävilä RN 1¹⁵⁴, Kulmala RN 1¹⁵⁵ ja Imatrantie RN 1¹⁵⁶ nimiset tilat, pinta-alaltaan yhteensä n. 1.334 ha, kaupungin luovuttaessa hänelle samasta kylästä 0.545 ha:n suuruisen Boxbackan tilaan RN 1¹³⁹ kuuluvan alueen sekä 0.706 ha:n ja 0.080 ha:n suuruiset Sonabyn tilan RN 5¹⁰⁹ alueet.

Tonttien myynnissä noudatettavien periaatteiden hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupungin omistamien, vahvistettuun asemakaavaan merkittyjen rakennettaviksi tarkoitettujen tonttien myynnissä noudatettavista periaatteista.

Teollisuustonttien luovuttaminen. Helsingin kauppakamarin kaupungin tutkittaviksi jättämien kirjelmien johdosta, joissa se pyysi kaupunginhallitusta toimimaan siten, että kaupunki entistä teollisuustonttipolitiikkaansa muuttaen pikaisesti ryhtyisi varaamaan ja kunnostamaan sellaisia pysyväisiksi suunniteltuja teollisuusalueita, joiden tontteja voitaisiin luovuttaa omistusoikeuksin, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾:

että määrätyn kaupunginosan asemakaavaa hyväksyttäessä oli samalla päätettävä sen niin teollisuus- kuin asuntotonttienkin luovutusmuodosta;

että kaupungin ulkopuolelle suunnitellun teollisuusalueen rakennussuunnitelmaa hyväksyttäessä oli samalla päätettävä tämän alueen teollisuustonttien luovutusmuodosta;

että teollisuustontteja luovutetaan jo vahvistetun asemakaavan piirissä olevilta Toukolan ja Vallilan kaupunginosain sekä Salmisaaren korttelien n:ot 783 ja 784 teollisuusalueilta sekä myynti- että vuokrausmenetelmää käyttäen;

että Herttoniemen teollisuusalueen korttelien n:ot 51—56 teollisuustontit luovutetaan sekä myynti- että vuokrausmenetelmää käyttäen;

¹⁾ Kvsto 24 p. toukok. 11 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 20 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 205 ja tämän kert. s. 87. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 14 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. helmik. 13 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 161. — ⁶⁾ Kvsto 13 p. syysk. 14 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 9.

että teollisuustontit myydään ostajille ilman huutokauppaa ehdoin, että tonteille määräajassa teetettäviin rakennuksiin joko jo oli sijoitettu tai myöhemmin sijoitettaisiin kaupungin kussakin tapauksessa erikseen määrättävän suuruinen pääoma, uhalla että ostaja muuten joutuu maksamaan tontista kaupungille kauppakirjassa määrätyn lisämaksun;

että valtuusto päättää teollisuustonttien myynnistä ja niiden hinnasta ynnä muista kauppaehdoista kussakin tapauksessa erikseen;

että kiinteistölautakunta oikeutetaan vuokraamaan Herttoniemen teollisuusalueen korttelien n:ot 51—56 teollisuustontteja valtuuston Vallilan teollisuustonttien vuokraamista varten vahvistamia sekä järempänä mainittuja perusteita noudattaen;

että uusien teollisuusalueiden tontteja vuokrattaessa otetaan käytäntöön koko vuokrakaudeksi samansuuruinen vuokra, jonka suuruus olosuhteet huomioonottaen määrätään kussakin tapauksessa erikseen, kuitenkin ottaen huomioon rahanarvon mahdollinen vaihtelu määräämällä vuokra virallisesta elinkustannusindeksistä riippuvaiseksi; sekä

että kiinteistölautakunta oikeutetaan, jos vuokraajat niin haluavat muuttamaan jo vuokrattujen teollisuustonttien vuokrat samansuuruisiksi koko vuokrakaudeksi edellä mainittuja perusteita noudattaen.

Vallilan kaupunginosan tonttien luovutusmuodon vahvistaminen. Ottaen huomioon v. 1912 tekemänsä päätöksen, että jonkun alueen uuden asemakaavan vahvistamisen yhteydessä oli erikseen päätettävä alueella olevien tonttien luovutusmuodosta, ja useiden Vallilan kaupunginosan tonttien vuokraajien jätettyä kaupungille anomuksia, joissa pyydettiin vuokrasuhteiden uudelleenjärjestelyä tai tonttien omistusoikeuden luovuttamista, kaupunginvaltuusto hyväksyttyään Vallilan kaupunginosan asemakaavaehdotuksen ¹⁾ päätti ²⁾:

hyväksyä Vallilan asuntonttien luovutusmuodoiksi sekä vuokrauksen että myynnin;

määrätä, että tontteja alueelta myytäessä on noudatettava voimassa olevia myyntiehtoja, myöskin mikäli ne koskevat tontin rakentamista täyteen määrään, siitä riippumatta, onko tontille jo rakennettu;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan, mikäli vuokraajat haluavat tonttinsa lunastaa ja kiinnityksenhaltijat siihen suostuvat, ilman huutokauppaa, arviohinnasta ja noudattaen voimassa olevia myyntiehtoja edellisessä kohdassa mainituin lisäyksin, myymään alueen uuteen asemakaavaehdotukseen merkityt tontit niiden vuokraajille;

kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireisesti laadittamaan lopullisen ehdotuksen tontinvuokrauksessa noudatettaviksi vuokraehdoiksi, kiinnittäen huomiota siihen, että vuokra on määrättävä samansuuruiseksi koko vuokratuotena määräämisperusteen ollessa 5 % vuokratonttien arviohinnasta, jolloin katujen kunnossa- ja puhtaanapito jää vuokraajien huoleksi, seikkoihin, joihin uusi tontinvuokra koskeva lainsäädäntö mahdollisesti antaa aihetta, ja siihen, että Vallilan asuntonttien vuokrasopimukset tulee voida vuokraajien suostumuksella muuttaa uusien vuokraehtojen mukaisiksi;

hyväksyä Vallilan kaupunginosassa olevat teollisuustontit toistaiseksi

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 67. — ²⁾ Kvsto 25 p. tammik. 20 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 1.

vuokrattavaksi huhtikuun 6 p:nä 1920 ja lokakuun 28 p:nä 1936 antamiensa määräysten mukaisesti; sekä

etteivät Vallilan kaupunginosan tonttien vuokraajain jättämät kirjel-
mät ja anomukset anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Sairaalatonttien luovuttaminen. Ab. Kammio sjukhem oy:n suostuttua luopumaan kaikista oikeuksistaan XIV kaupunginosan korttelissa n:o 478 oleviin Ruusulankadun tontteihin n:ot 10 ja 12 sekä Töölönkadun tontteihin n:ot 37 ja 39, kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan tarpeellisen asemakaavamuutoksen tultua vahvistetuksi ilman huutokauppaa myymään Läkares sjukhus ab:lle tai sen sairaalatarkoitusta varten perustettavalle uudelle yhtiölle mainitut tontit, joille suunniteltu sairaalarakennus tulisi korvaamaan yhtiön omistaman ahtaaksi ja epätarkoituk-
senmukaiseksi käyneen Eiran sairaalan, 3,340,000 mk:n kauppahinnasta ehdoin, että kauppahinta sai jäädä korottomaksi lainaksi tontteihin otettavaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin pitkäksi aikaa kuin niitä käytettiin sairaalatarkoituksiin; että rakennuspiirustukset ja kustannusarviot alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi; että anojayhtiön tai tarkoitusta varten perustettavan uuden yhtiön yhtiöjärjestykseen tuli, mikäli siinä edellytettiin voitto-osinkojen jakoa, sisältyä määräys, ettei osakkaille saanut jakaa suurempaa osinkoa kuin 6 %, kuitenkin niin, että, jos voitto jonakin vuonna ei sallinut näin suuren osingon jakoa, erotus voitiin suorittaa jonkun seuraavan vuoden voitosta; että osakkaille ei saanut antaa muunlaista hyvitystä; ja että muissa suhteissa noudatettiin voimassa olevia tontinmyyntiehtoja.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ tarpeellisen asemakaavoituksen ja tonttijaon tapahduttua ilman huutokauppaa myymään Suomalaisen lääkäriseuran Duodecimien tarkoitusta varten perustettavalle yhtiölle n. 11,410 m²:n suuruinen tontti XV kaupunginosan korttelista n:o 520 5,785,500 mk:n kauppahinnasta ehdoin, että kauppahinta sai jäädä korottomaksi lainaksi tonttiin otettavaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin pitkäksi aikaa kuin sitä käytettiin sairaalatarkoituksiin; että rakennuspiirustukset ja kustannusarviot alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi; että, jos tarkoitusta varten perustettavan yhtiön yhtiöjärjestys tuli edellyttämään voitto-osinkojen jakoa, osakkaille ei saanut jakaa suurempaa osinkoa kuin 6 %, kuitenkin niin, että, jos voitto jonakin vuonna ei sallinut näin suuren osingon jakoa, erotus voitiin suorittaa jonkun seuraavan vuoden voitosta; että osakkaille ei saanut antaa muunlaista hyvitystä; ja että muissa suhteissa noudatettiin voimassa olevia tontinmyyntiehtoja.

Lastenlinnan tonttipaikka. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ³⁾ ilman huutokauppaa myymään Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle XIV kaupunginosan korttelissa n:o 511 olevat Stenbäckinkadun tontit n:ot 28 ja 30 suunnitellun lastenlinnan rakentamista varten 1,500,000 mk:n yhteisestä kauppahinnasta voimassa olevin myyntiehdoin sekä edellytyksin, että liitto, mikäli se ja Pelastusarmeija eivät keskenään toisin sovi, pitää voimassa kaupungin ja Pelastusarmeijan välisen, suurinta osaa mainituista tonteista koskevan, v:n 1940 loppuun voimassa olevan vuokrasopimuksen.

¹⁾ Kvsto 15 p. marrask. 15 §. — ²⁾ S:n 15 p. marrask. 14 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 13 §; vrt. v:n 1937 kert. s. 57 ja tämän kert. s. 76.

Koteja kodittomille lapsille yhdistyksen lastenkodin tonttipaikka. Kiinteistö-lautakunta oikeutettiin ¹⁾ ilman huutokauppaa myymään Koteja kodittomille lapsille nimiselle yhdistykselle n. 4,875 m²:n suuruisen, eri tontiksi muodostettavan osan XV kaupunginosan korttelista n:o 520 Stenbäckin- ja Töölöntullinkadun kulmauksesta 2,470,000 mk:n kauppahinnasta, joka saa jäädä korottomaksi lainaksi tonttiin otettavaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin kauaksi aikaa kuin tonttia käytetään yksinomaan lasten vastaanottokotia varten tai muihin lastenhoitotarkoituksiin ehdoin, että tontin rakennustyöt aloitetaan viimeistään v. 1941 ja laitos valmistuu v:n 1942 loppuun mennessä, että rakennuspiirustukset ja kustannuslaskelmat esitetään kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi sekä että muissa kohdin noudatetaan voimassa olevia myyntiehtoja.

Lastenhoitoyhdistyksen vastaanottokodin tonttipaikka. Kiinteistö-lautakunta oikeutettiin ²⁾ ilman huutokauppaa myymään Suomen lastenhoitoyhdistykselle n. 5,450 m²:n suuruinen, eri tontiksi muodostettava osa XV kaupunginosan korttelista n:o 520 Topeliuksen- ja Stenbäckinkadun kulmauksesta 2,764,500 mk:n kauppahinnasta, joka saa jäädä korottomaksi lainaksi tonttiin otettavaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin kauaksi aikaa kuin tonttia käytetään yksinomaan lasten vastaanottokotia varten tai muihin lastenhuoltotarkoituksiin ehdoin, että tontille rakennetaan uudisrakennus vesikattoon viimeistään 3 vuoden kuluessa kaupantekopäivästä, että rakennuspiirustukset ja kustannuslaskelmat esitetään kiinteistö-lautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi sekä että muussa suhteessa noudatetaan voimassa olevia myyntiehtoja.

Koulutontin luovuttaminen korttelista n:o 334. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikaisten asiassa edellisenä vuonna tekemäänsä peruuttavaa päätöstä ⁴⁾ pysyttää voimassa aikaisemman päätöksensä ⁵⁾ XI kaupunginosan korttelin n:o 334 n. 3,100 m²:n suuruisen koillisosan luovuttamisesta suomenkielisen tyttökoulun paikaksi, kuitenkin siten muutettuna, että mainittu tontti luovutettaisiin suomenkielistä poikakoulua varten, koska tyttökoulun tonttitarve jo oli tyydytetty ³⁾. Samalla valtuusto päätti peruuttaa aikaisemman päätöksensä ⁴⁾ korttelin n:o 334 n. 3,500 m²:n suuruisen osan luovuttamisesta suomenkielistä poikakoulua varten.

Tontin luovuttaminen ruotsinkieliselle kaupapakorkeakoululle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi luovuttaa Stiftelsen svenska handelshögskolan nimiselle säätiölle XIII kaupunginosan korttelissa n:o 412 b olevat tontit n:ot 7, 10 ja 12 5,336,000 mk:n kauppahinnasta ehdoin, että puolet kauppahinnasta suoritettiin 20 vuoden kuluessa, ja muuten voimassa olevien myyntiehtojen mukaisesti; että toinen puoli kauppahinnasta, joka jätettäisiin korottomaksi lainaksi, erääntyi maksettavaksi heti kun tontille rakennettavia rakennuksia lakattiin käyttämästä kaupapakorkeakoulun tarpeisiin; että tämän lainan ja rakentamisvelvollisuuden mahdollisesta laiminlyömisestä johtuvan maksusuorituksen vakuudeksi oli tonttiin ja sille rakennettaviin rakennuksiin myönnettävä kiinnitys etuoikeuksin niiden kiinnitysten jälkeen, jotka vastasivat 75 % tontille tulevien rakennusten rakennuskustannuksista ynnä puolta kauppahinnasta; ja että tontille rakennettavien rakennusten

¹⁾ Kvsto 5 p. heinäk. 15 §. — ²⁾ S:n 5 p. heinäk. 16 §. — ³⁾ S:n 11 p. tam-mik. 9 §; vrt. tämän kert. s. 74. — ⁴⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 62. — ⁵⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 18. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. marrask. 16 §.

piirustukset ja kustannusarviot alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Rakennustonttien myynti Asuntoemissio oy:lle ja Asunnonhankinta oy:lle. Kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁾ Asuntoemissio oy:n anomuksen saada ilman huutokauppaa ostaa XVI kaupunginosan korttelissa n:o 508 olevat Mechelinkadun tontit n:ot 38 ja 40 ja Asunnonhankinta oy:n anomuksen saada ilman huutokauppaa ostaa edellä mainittujen tonttien lisäksi korttelissa n:o 508 olevan Lepolankujan tontin n:o 3 ja korttelissa n:o 496 olevat Lepolankujan tontit n:ot 2 ja 4 sekä Valhallankadun tontit n:ot 1 ja 3.

Tehdastontin myynti Ab. Gasaccumulator oy:lle. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ myymään Ab. Gasaccumulator oy:lle, joka jo omisti X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 283 olevan Sörnäisten rantatien tontin n:o 2, kaupungin omistamasta naapuritontista n:o 4 eri tontiksi muodostettavan ja rajoiltaan myöhemmin määrättävän n. 1,500 m²:n suuruisen osan 600 mk:n hinnasta m²:ltä siten, että ostaja sai tontin haltuunsa viimeistään v:n 1943 alussa ja oli velvollinen suorittamaan 15 % kauppahinnasta kauppakirjaa allekirjoitettaessa ja loput tonttia vastaanotettaessa.

Tehdasalueen myynti Oy. Arabia ab:lle. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ilman huutokauppaa myymään Oy. Arabia ab:lle Toukolan kaupunginosan tehdaskorttelit n:ot 668 ja 669, kummankin yhtenä tonttina, 9,125,000 mk:n suuruisesta yhteisestä kauppahinnasta, jonka maksamisessa oli soveltuviissa kohdin noudatettava voimassa olevia asuntotonttien myyntiehtoja sekä sellaisin lisäehdoin, että yhtiön kanssa tehty vuokrasopimus tehdasalueen ja sen viereisen asuntoalueen osalta lakkaa olemasta voimassa heti kun yhtiölle myytäviä tontteja koskeva kauppakirja on allekirjoitettu, jolloin Hämeentien pohjoispuolella olevaa vuokra-aluetta lukuunottamatta kaikki myytävien korttelien ulkopuolelle jäävät yhtiön vuokra-alueet heti siirtyvät kaupungin hallintaan; ja että yhtiön on sitouduttava, jos se myy korttelin n:o 668, suorittamaan kaupungille korttelin kauppahinnan lisäksi 50 % siitä eli 586,150 mk, mikä sitoumus on kiinnitettävä maksamattoman kauppahinnan jälkeen; hyväksyä yhtiön rakentamisvelvollisuuden kumpaankin tonttiin nähden täytetyksi ostajan korttelissa n:o 669 olevilla tehdasrakennuksilla; sekä hylätä yhtiön tarjouksen sen Hämeentien pohjoispuolella olevalla vuokra-alueella olevien rakennusten myymisestä kaupungille.

Tontin myynti Helsingin bowlingliitolle. Muuttaen aikaisempaa päätöstään ⁴⁾ XIV kaupunginosan korttelissa n:o 477 olevan Ruusulankadun tontin n:o 3 myymisestä Oy. Bowling ab:lle kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, niin pian kuin tarpeellinen asemakaavanmuutos ⁶⁾ oli vahvistettu, myymään tontin samoin ehdoin suoraan Helsingin bowlingliitolle perustettavan yhtiön lukuun.

Alueen luovuttaminen taidehallin laajentamista varten. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan, tarpeellisen XIII kaupunginosan korttelia n:o 401 koskevan asemakaavanmuutoksen ⁶⁾ tultua vahvistetuksi, taidehallin laajentamista varten myymään Helsingin taidehallin säätiölle asemakaavaehdotuksessa mainitussa korttelissa olevaan Eduskuntakadun tonttiin n:o 6 liitetyn, taidehallin entiseen alueeseen rajoittuvan taidehal-

¹⁾ Kvsto 5 p. huhtik. 13 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 21 §. — ³⁾ S:n 15 p. marrask. 13 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 63. — ⁵⁾ Kvsto 5 p. huhtik. 17 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 75. — ⁷⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 15 §.

lin ja eduskuntatalon välisen, n. 1,030 m²:n suuruisen rakentamattoman osan 1,140,000 mk:n kauppahinnasta ja ehdoin:

että kauppahinta, niin kauaksi aikaa kuin tonttia käytetään kuvaama-
taidehallia varten, jää korottomana lainana kaupunginkassaan, mutta
muussa tapauksessa ja ellei tonttia alempana mainitussa määräajassa ole
rakennettu, kokonaisuudessaan heti lankeaa maksettavaksi;

että kaikkien tontille rakennettavien rakennusten samoin kuin vastais-
ten uudis-, muutos- ja lisärakennustenkin piirustukset alistetaan kaupun-
ginhallituksen tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi;

että tontti rakennetaan valmiiksi 3 vuoden kuluessa siitä päivästä lu-
kien, jona edellä mainittu asemakaavanmuutos on asianmukaisesti vah-
vistettu;

että tontin piha-alueet jätetään aitaamatta; ja

että uuden rakennuksen kaariosan päädyt rumien palomuurien välttä-
miseksi käsitellään väliaikaisluontoisesti.

Teatteritontin luovuttaminen Hakaniementorilta. Kiinteistölautakunta
oikeutettiin ¹⁾ ilman huutokauppaa luovuttamaan Kansan näyttämön
säätiölle omistusoikeuksin n. 6,200 m²:n suuruisen tontin Hakaniemento-
rilla teatteritalon ja sen yhteyteen suunniteltujen ravintola- ja myymälä-
huoneistojen rakentamista varten ehdoin:

että tontin kauppahinta on 4,355,000 mk, mikä jää korottomaksi lai-
naksi ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin pitkäksi aikaa kuin tontille
rakennettavaan rakennukseen suunniteltua teatterihuoneistoa käytetään
vakinaisen teatterin tarpeisiin, muussa tapauksessa ja ellei tonttia ole
rakennettu alempana mainitun määräajan kuluessa tai jos tontti myydään,
lankeaa kauppasumma kokonaisuudessaan heti maksettavaksi;

että tontin rakennusrajat ja rakennuksen eri osien korkeudet rajoite-
taan asemakaavamääräyksillä esitetyn rakennussuunitelman mukaisiksi;

että esitettyjen luonnospiirustusten mukaisen rakennuksen sisältä-
mästä tilavuudesta voidaan myymälähuoneistoja varten käyttää enintään
n. 11,700 m³, teatterin yhteyteen suunniteltua ravintolaa varten
n. 7,800 m³ sekä hoitohenkilökunnan asuntoihin y. m. hallintotarkoituk-
siin n. 2,000 m³, muun osan eli n. 41,000 m³:n jäädessä yksinomaan teatteri-
tarkoituksiin;

että tontti on rakennettava valmiiksi 5 vuoden kuluessa siitä päivästä
lukien, jolloin Hakaniementoria koskeva asemakaavanmuutos on saanut
asianmukaisen vahvistuksen;

että kaikkien tontille suunniteltujen uudis- ja lisärakennusten sekä ra-
kennusten muutosten piirustukset on alistettava kiinteistölautakunnan
tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi; sekä

että kaupungille pidätetään oikeus tarvittaessa rakentaa teatterin ton-
tille linja-autoasema esitettyjen suunnitelmien puitteissa ilman säätiölle
suoritettavaa korvausta.

Alueen luovuttaminen maalentokentän laajentamista varten. Kaupungin-
valtuusto päätti ²⁾ korvauksetta luovuttaa valtiolle Helsingin lentokentän
välitöntä laajentamista varten 66. s ha:n suuruisen Helsingin pitäjän Mal-
min kylän alueen käytettäväksi posti- ja siviili-ilmaliikennettä varten
niin pitkäksi ajaksi kuin valtio katsoi sen tarpeelliseksi ja sitä käytettiin

¹⁾ Kvsto 10 p. toukok.4 §. — ²⁾ S:n 8 p. helmik. 21 §; ks. myös tämän kert.
s. 88.

mainittuun tarkoitukseen, kuitenkin enintään toukokuun 10 p:ään 2034, ehdoin että alueen tai sen osan mahdollisessa palauttamisessa kaupungin hallintaan noudatetaan voimassa olevan lentokenttäsovimuksen määräyksiä, että valtio huolehtii kaikkien alueen käyttöä rajoittavien, voimassa olevien sopimusten y. m. purkamisesta ja suorittaa kaikki näistä toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset sekä korvaa kaupungille kaikki kaupungin omistamien rakennusten, tarpeellisten teiden ja joihtojen y. m. laitteiden poistamisesta tai siirtämisestä aiheutuvat kustannukset ja luovuttaa kaupungille kaikki alueelta kaadettavat puut.

Eräitä Kulosaaren alueita koskevan luovutuskirjan antaminen. Edesmenenyt hovineuvos K. Th. Sohlberg oli joulukuun 21 p:nä 1924 ostanut arkkitehti H. Andersiniltä vastaavasti 1,758 m² ja 1,772 m² käsittävät, tämän joulukuun 10 p:nä 1918 Ab. Brändö villastad nimiseltä yhtiöltä ostamat Kulosaaren maalaiskunnan palstat n:ot 251 ja 253. Koska hän erinäisten maanmittaustoimituksissa tapahtuneiden erehdysten johdosta oli saanut lainhuudon vain osalle ostamaansa aluetta, anoi hänen leskensä sittemmin kaupungilta jäljellä olevan n. 2,510 m²:n suuruisen alueen erottamista ja lainhuudon saamista sille. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin luovuttaa hovineuvoksetar S. Sohlbergille hänen oikeutensa mainittuun alueeseen, edellyttäen että hän sitoutui vastaamaan kaikista asiasta aiheutuvista kustannuksista.

Rakentamisajan pidentäminen. Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 1 rakentamisaikaa päätettiin ²⁾ pidentää kesäkuun 7 p:ään 1941 saakka.

Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan vapauttaminen kauppakirjaan perustuvasta rakentamisvelvollisuudesta. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ vapauttaa Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta nimisen yhdistyksen korttelissa n:o 410 olevan Fredrikinkadun tontin n:o 56 myyntiä sille koskevan kauppakirjan 4 kohtaan sisältyvästä määräyksestä, että tontille teetettävän rakennuksen tuli olla valmiina keväällä 1940.

Ruoholahdenkadun tontin n:o 5 rakentamisehdot. Sisäasiainministeriön vahvistaman asemakaavanmuutoksen ⁴⁾ mukaan, jonka nojalla Ruoholahdenkatu levennettäisiin 7 m:llä eli 22 m:n levyiseksi, asianomaiset tontinomistajat olivat saaneet oikeuden rakentaa kaksi lisäkerrosta asemakaavaan merkityn rajan sisäpuolelle katurakennukseen. Asunto oy. Ruoholahdenkatu 10:n ilmoitettua aikovansa rakentaa uudisrakennuksen IV kaupunginosan korttelissa n:o 156 omistamalleen Ruoholahdenkadun tontille n:o 5 sekä pyydettyä kaupunkia määräämään tämän tontin rakentamisehdot, kaupunginvaltuusto vahvisti ⁵⁾ sen maksettavan korvauksen Ruoholahdenkadun leventämisen sille aiheuttamasta hyödystä 65,250 mk:ksi.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset

Taivalsaaren vuokra-alueiden vuokraoikeuksien lunastaminen. Ottaen huomioon, että Taivalsaarta käytettäisiin olympiakisain soulu- ja melonta-

¹⁾ Kvsto 11 p. tammik. 8 §. — ²⁾ S:n 10 p. toukok. 11 §; vrt. v:n 1937 kert. s. 54 ja 246. — ³⁾ Kvsto 15 p. marrask. 12 §; vrt. v:n 1938 kert. s. 62. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 3. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. elok. 28 §.

kilpailujen katsomopaikkana, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ lunastaa kaupungille Oy. Rakennuskonepaja ja Oy. Seinä nimisten yhtiöiden vuokraoikeuden Taivalsaaren vuokra-alueeseen n:o 131 heinäkuun 1 p:stä 1939 alkaen 225,000 mk:n suuruudesta yhteisestä kauppahinnasta, josta 90,000 mk edelliselle ja 135,000 mk jälkimmäiselle yhtiölle. Tarvittavat varat valtuusto päätti merkitä v:n 1940 talousarvioon oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään niitä jo kertomusvuonna.

Kaupungin huutamat, pakkotoimin myydyt vuokratonttien hallintaoikeudet. Kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavien vuokratonttien hallintaoikeuksien ynnä tonteilla olevien rakennusten huutamisen toimituissa pakkohuutokaupoissa kaupungille sen saatavien turvaamiseksi:

rakennusmestari L. J. Bäckin hallinnassa olleen Käpylän Taivaskallion korttelin n:o 893 b tontin n:o 40 140,000 mk:n kauppahinnasta osoittaen Kaupunkien yleisen keskinäisen palovakuutusyhtiön lainain ja huutokauppakulujen maksamiseen 109,140:35 mk kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan ²⁾;

rakennusmestari M. Sainion hallinnassa olleen Käpylän Taivaskallion korttelin n:o 893 b tontin n:o 42 85,000 mk:n kauppahinnasta osoittaen huutokauppakulujen ja Jälleenvakuutus oy. Osmon valvoman saatavan maksamiseen ennakolta kaupunginkassasta 62,603:20 mk ³⁾;

rouva I. Vihannan hallinnassa olleen Käpylän Taivaskallion korttelin n:o 894 tontin n:o 23 50,000 mk:n kauppahinnasta myöntäen huutokauppakulujen maksamiseen ennakolta kaupunginkassasta 2,900 mk ⁴⁾;

tilanomistajanleski H. Mäkelän hallinnassa olleen Kumpulan korttelin n:o 932 tontin n:o 51 85,000 mk:n kauppahinnasta osoittaen Helsingin suomalaisen säästöpankin ja Palovakuutus oy. Imatran saatavien maksamiseen 54,620 mk kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan ⁵⁾; sekä

autonkuljettaja A. A. Kauton hallinnassa olleen Koskelan korttelin n:o 986 tontin n:o 37 80,000 mk:n kauppahinnasta osoittaen huutokauppakulujen ja Jälleenvakuutus oy. Osmon valvoman saatavan maksamiseen ennakolta kaupunginkassasta 60,947:20 mk ⁶⁾.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin sopiviksi katsomistaan hinnoista jälleen myymään kyseisten vuokratonttien hallintaoikeudet ynnä tonteilla olevat rakennukset.

Oulunkylän kansakoulutonttien uudelleenjärjestely. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁷⁾ Oulunkylän kunnan sitä anoessa vuokraamaan sille n. 4,000 m²:n suuruinen tontti suomenkielisen kansakoulun tontin vierestä kiinteistölautakunnan puoltamalla tavalla siten, että lisäalueen vuokraoikeus päättyi joulukuun 31 p:nä 1973 ja että sen vuosivuokra oli 4,000 mk. Siinä tapauksessa että mainittu kunta vuokrasi kyseisen lisätontin, jolle oli tarkoitus rakentaa suomenkieliselle ja ruotsinkieliselle kansakoululle yhteinen koulutalo, kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁷⁾ purkamaan aikaisempi vuokrasopimus ⁸⁾, jolla sille oli ruotsinkielistä kansakoulua varten vuokrattu 4,320 m²:n suuruinen Oulunkylän alue joulukuun 31 p:ään 1972 saakka.

Tontin vuokraaminen palopäällystökoululle. Kaupunginvaltuusto oi-

¹⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 21 §. — ²⁾ S:n 30 p. elok. 26 §. — ³⁾ S:n 4 p. lokak. 15 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. marrask. 18 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 27 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. marrask. 17 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. toukok. 8 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 158.

keutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Suomen palosuojeluyhdistykselle palopäällystökoulun rakentamista varten XXII kaupunginosan korttelissa n:o 704 olevan Mäkelänkadun tontin n:o 46 v:n 1999 loppuun voimassa olevin vuokraehdoin sekä sellaisin lisäehdoin, että vuokra oli 100 mk vuodessa; että rakennus rakennettiin valmiiksi kolmen vuoden kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta uhalla, että sopimus muussa tapauksessa purkautui ja tontti joutui takaisin kaupungille tämän sitä vaatiessa; että, jos tonttia ryhdyttiin käyttämään muuhun tarkoitukseen kuin palopäällystökoulua varten, niin vuokraaja suoritti kaupungille tontinvuokraa 65,000 mk vuodessa; että tontille rakennettavien rakennusten piirustukset alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi; että tontin kohdalla olevien kadunosien kunnossapidosta tehtiin kaupungin kanssa eri sopimus, jossa erikseen sovittiin kaupungille katujen kunnossapidosta vuokratkauden aikana tulevasta korvauksesta; että vuokraaja rakensi koulurakennuksen yhteyteen pomminkestävän väestönsuojahuoneen; ja että palopäällystökoulu palopäällikön kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti tarpeen vaatiessa sammutusvälineineen osallistui tulipalojen sammutustyöhön sekä kaupunkialueella että sen ulkopuolella.

Tuurholman erään alueen vuokraaminen invalidien virkistyskodin paikaksi. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Raajarikkoisten työkotiyhdistykselle invalidien virkistyskodin paikaksi Tuurholman eteläkärjestä n. 0.6 ha:n suuruisen alueen 25 vuodeksi 7,500 mk:n vuosivuokrasta ha:lta ehdoin, että aluetta käytetään yksinomaan mainittuun tarkoitukseen, että alueelle rakennettavien rakennusten piirustukset jätetään kiinteistölautakunnan hyväksyttäviksi, että alueen aitaamiseen y. m. s. nähden otetaan huomioon kiinteistötoimiston määräykset, ettei vuokranantaja ole velvollinen rakentamaan mitään vuokra-alueelle johtavia teitä sekä että vuokraaja 15 vuoden kuluttua on velvollinen vuoden kuluessa irtisanomisajan jälkeen luovuttamaan alueen tai osan siitä kaupungille, jos tämä tarvitsee sitä omiin tarkoituksiinsa.

Herttoniemen muuntoasema. Kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Etelä-Suomen voima oy:lle muuntoaseman rakentamista varten 2,500 m²:n suuruisen alueen Herttoniemestä Porvoon uuden maantien ja öljysatamaradan risteyksen läheisyydestä sekä sen itäpuolella olevan kolmionmuotoisen n. 340 m²:n suuruisen suoja-alueen kesäkuun 1 p:stä 1939 lukien 30 vuodeksi, ollen vuosivuokra oleva ensimmäisenä kymmenvuotiskautena 4 mk, toisena 5 mk ja kolmantena 6 mk m²:ltä, ehdoin, että yhtiö omalla kustannuksellaan rakentaa tontille tarvittavan sivuraiteen, jota varten kaupunki vuokravapaasti luovuttaa maa-alueen, joka tarvittaessa on korvauksetta luovutettava yleiseen liikenteeseen, ja että yhtiö omalla kustannuksellaan suorittaa tontilla kaikki tarpeelliset tasoitustyöt.

Salmisaaren eräiden tehdaskorttelien y. m. vuokraaminen Suomen kaapelitehdas oy:lle. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁴⁾ vuokraamaan Suomen kaapelitehdas oy:lle sille aikaisemmin vuokrattavaksi suunnitellun Oy. Ford ab:n hallussa olevan Munkkisaaren alueen sijasta Salmisaaren tehdaskorttelit n:ot 783 ja 784 sekä niiden välillä oleva osa Tallberginkatua

¹⁾ Kvsto 29 p. marrask. 9 §. — ²⁾ S:n 5 p. huhtik. 14 §. — ³⁾ S:n 7 p. kesäk. 14 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. helmik. 16 §; vrt. tämän kert. s. 78.

50 vuodeksi 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä, mikä vuokra oli oleva kiinteä v:n 1945 loppuun mutta sen jälkeen riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, ja teollisuustontteja vuokrattaessa käytettävien ehdoin ja lisäksi ehdoin, että yhtiö oikeutettiin pitämään alueen kohdalla oleva ranta ja osa sen varrelle rakennettavaa laituria aidattuna kunnes laiturin molemmat päät yhdistettiin katuverkoston ja sai etuoikeuden laiturin myöhempään käyttämiseen ja oikeuden sen ajoittaiseen sulkemiseen suurten kuormaus-ten takia muulta liikenteeltä satamaviranomaisten kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti.

Pitäjänmäen eräiden alueiden vuokraaminen Kastor oy:lle ja Rakennuslevy oy:lle. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾ vuokraamaan Kastor oy:lle ja Rakennuslevy oy:lle, entiselle Rakennuslevy Suomi oy:lle, edelliselle kaksi yhteensä 1,198.4 m²:n suuruista aluetta ja jälkimmäiselle 266.4 m²:n suuruinen alue Helsingin pitäjän Talin kylässä olevasta Lassas nimisestä tilasta RN 1 ³² liitettäväksi mainituille yhtiöille aikaisemmin vuokratuihin saman tilan alueisiin ²⁾ noudattaen pääalueiden vuokra-aikoja ja yksikkövuokria. Mainitut lisäalueet olivat suurimmalta osalta syntyneet sen johdosta, että vuokra-alueen eteläpuolella olevaa katua oli päätetty siirtää n. 7.20 m.

Rakennuslevy oy:lle kiinteistölautakunta sittemmin vielä oikeutettiin ³⁾ vuokraamaan asuntotarkoituksiin käytettäväksi viisi tonttia Helsingin pitäjän Talin kylässä olevalta Reimarsin tilalta RN 3 ² 30 vuoden ajaksi vuosivuokrasta, joka ensimmäisenä kymmenvuotiskautena oli oleva 1 mk, toisena 1: 20 mk ja kolmantena 1: 40 mk m²:ltä, sekä muuten tavnmukaisin vuokraehdoin.

Korttelin n:o 601 vuokralleanto. Oy. Shell ab:n anottua saada vuokrata tai ostaa XV kaupunginosan korttelin n:o 601 autohuoltoasemaa ja autojen pysäköimispaikkaa varten, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan huutokaupalla vuokraamaan mainitun korttelin 20 vuodeksi 115,000 mk:n vuotuisin pohjavuokrin ja muuten voimassa olevin vuokraehdoin sekä lisäksi edellytyksin, että kortteliin rakennettavaa rakennusta saadaan käyttää vain autohuolto- ja bensiininjakeluasemana ja vuokraajan omiin tarpeisiin sekä korttelin muita osia ainoastaan liikenne- ja pysäköimistarkoituksiin, että rakennuspiirustukset alistetaan kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi, että aseman tulee olla täydessä toiminnassa v:n 1940 olympiakisoihin mennessä ja että rakennuksessa varataan tilaa myöskin mukavuuslaitokselle ja sähkölaitoksen muuntoasemalle.

Hippodromin alueen vuokraaminen Suomen messut osuuskunnalle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ vuokrata Suomen messut osuuskunnalle pääasiallisesti entistä hippodromin aluetta vastaavan, rajoiltaan myöhemmin vahvistettavan tontin samoin ehdoin kuin messuhallin tontti aikoinaan oli sille luovutettu ⁶⁾ sekä sellaisin erikoismääräyksin:

että osuuskunnalle myönnetään oikeus vapaasti valita sen uudisrakennukseen esitettyjen piirustusten mukaisesti tulevien kahden liikehuoneiston ja konttorihuoneiston sekä autosuojain vuokralaiset;

että osuuskunnan tulee poliisilaitoksen tarpeisiin varata yhteensä 600 m² lattia-alaa uudisrakennuksen ensimmäisestä ja toisesta kerroksesta sekä kolmen auton autohalli yleimmästä pohjakerroksesta, kaikki lämpöi-

¹⁾ Kvsto 22 p. helmik. 15 §. — ²⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 58 ja v:n 1938 kert. s. 73. — ³⁾ Kvsto 5 p. heinäk. 18 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. maalisk. 22 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 30 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 11.

neen ja ilman vuokraa, sekä lisäksi enintään 200 m² lattia-alaa ensimmäisestä tai toisesta kerroksesta lämpöineen 15 mk:n kuukausivuokrasta m²:ltä ensimmäisenä vuokratvuonna, mikä vuokra vuosittain alenisi 1 mk:lla m²:ltä;

että osuuskunnan tulee kustantaa edellä mainittujen huoneistotilain normaalin sisustus, jota vastoin kaupunki korvaa normaalin sisustuksen ja poliisin erikoissisustuksen välisen hintaeron rakennustoimiston laskelmien perusteella;

että osuuskunta kustantaa tonttiin rajoittuvien katujen päällystämisen sekä kunnossa- ja puhtaanapidon yleisten määräysten mukaisesti; sekä

että kaupunki sitoutuu muodostettavan tontin vuokraoikeuteen ja sille sijoitettavaan rakennukseen vahvistettavaa ensimmäistä kiinnitystä vastaan omavalkaiseen takaukseen osuuskunnalle vastedes tarkemmin määrättävin ehdoin otettavasta rakennuslainasta.

Vuokraoikeuksien pidentäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin golfklubille sillä vuokralla olevan Talin kartanon alueen rakennuksineen sekä lisämaata kiinteistölautakunnan ehdottamalla tavalla n. 50.4 ha 15 vuoden ajaksi kertomusvuoden alusta lukien 50,000 mk:n vuosivuokrasta ja muuten entisin vuokraehdoin sekä lisäksi edellytyksin, että yhdistys suorittaa kertakaikkisena korvauksena lisämaahan tehdyistä parannuksista 15,400 mk ja sitoutuu kylvämään vuokra-alueella olevat pellot nurmeksi v:n 1940 loppuun mennessä ja hoitamaan nämä nurmikat lyhyenä.

Raitiotie ja omnibus oy:lle, jolle eri aikoina tehdyillä vuokrasopimuksilla oli vuokrattu koko Vallilan kortteli n:o 581 v:n 1940 loppuun, kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ vuokraamaan sama kortteli 25 vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen 320,000 mk:n vuosivuokrasta ja muuten voimassa olevin vuokraehdoin.

Valtuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan edelleen 10 vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1941 lukien vuokraamaan Stiftelsen Sjukhemmet i Helsingfors nimiselle säätiölle entisin ehdoin Eläintarhan huvila-alueen n:o 6, jolla säätiö ylläpiti sairaskotia parantumatonta tautia sairastaville henkilöille, kuitenkin edellyttäen, että säätiö vuokran muodossa suorittaa kaupungille 5,000 mk vuodessa korvauksena alueelle johtavien katujen ja teiden kunnossapidosta sekä että säätiö kaupungin sitä vaatiessa korvauksetta luovuttaa kaupungille alueen uudelleenjärjestelyä varten tarvittavat alueen osat, n. 5,700 m² lukuunottamatta.

Oy. Algol ab:n ilmoitettua olevansa halukas heinäkuun 1 p:ään 1944 saakka vuokraamaan Länsisataman korttelista n:o 265 heti 4,300 m²:n suuruisen varastoalueen ja v:sta 1941 lukien tämän alueen jatkeen Tullikatuuun asti sekä anottua koko tämän alueen vuokra-ajan pidentämistä 15 vuodelle edellä mainitusta päivästä lukien, Helsingin makasiini oy. päätti heinäkuun 1 p:ään 1944 saakka vuokrata yhtiölle 4,300 m²:n suuruisen kyseisen korttelin alueen heti ja kaksi muuta saman korttelin aluetta, pinta-alaltaan 3,050 m² ja 2,125 m², viimeistään v:n 1941 kuluessa. Kun edellä mainitun 4,300 m²:n suuruisen alueen It. Vaihdekadun puoleista n. 1,300 m² käsittävää kolmiota kuitenkin todennäköisesti tarvittaisiin myöhempiä raidejärjestelyjä varten, valtuusto päätti ⁴⁾ Oy. Algol ab:lle

¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 29 §; vrt. v:n 1936 kert. s. 103. — ²⁾ Kvsto 13 p. syysk. 15 §. — ³⁾ S:n 4 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. huhtik. 18 §.

taata vain kyseisessä korttelissa olevien 3,000 m²:n, 3,050 m²:n ja 2,125 m²:n suuruisen alueiden vuokraoikeuden jatkamisen heinäkuun 1 p:n 1944 ja heinäkuun 1 p:n 1954 väliseksi ajaksi sellaisin vuokrin, joita silloin kannettiin Länsisataman varstoalueista.

Keskussairaalan tonttipaikka. Kaupungin varattua valtiolle yleisen sairaalan paikaksi alueita Meilahdesta ¹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ peruuttaa aikaisemmat päätöksensä ³⁾ entisen Fredriksbergin aseman ja Länt. Viertotien välisen n. 23 ha:n suuruisen alueen sekä 64,000 m² käsittävän edellisen alueen luoteispuolella olevan maa-alueen varaamisesta vastaavaan tarkoitukseen.

Tontin varaaminen kansakoulun paikaksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ varata XXII kaupunginosan korttelissa n:o 559 olevan, uudelleen asemakaavoitettavan ja laajennettavan Mäkelänkadun tontin n:o 35 tarpeelliseksi osoittautuneen uuden suomenkielisen kansakoulun paikaksi.

Kerhotyön järjestäminen Vallilaan. Vallilan sosialidemokraattisen naisyhdistyksen esitys, että Vallilaan perustettaisiin erityinen lastenkerhotalo, johon koko kerhotoiminta kaupungin valvonnan alaisena keskitettäisiin, sekä laadittaisiin erityinen ohjesääntö kaupungin piirissä suoritettavaa kerhotoimintaa varten huomioonottaen, että kerhotoimintaa on johdettava vapaan kansansivistystyön merkeissä, ei sillä kertaa antanut ⁵⁾ kaupunginvaltuustolle muuta toimenpiteen aihetta kuin että XXII kaupunginosan korttelissa n:o 553 oleva Sammatintien tontti n:o 7 päätettiin varata sellaisen julkisen rakennuksen paikaksi, johon sijoitettaisiin m. m. Vallilan kerhokeskus, haarakirjasto ja lastentarha.

Lemunkujan tontin luovuttaminen varattomien yksinäisten äitien kodin paikaksi. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁶⁾ kiinteistölautakunnan luovuttamaan Työläisäitien ja lasten koti yhdistykselle Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavien varattomien yksinäisten äitien kodin paikaksi XXII kaupunginosan korttelissa n:o 706 olevan Lemunkujan tontin n:o 1 v:n 1999 loppuun vuokratta niin kauaksi aikaa kuin tonttia käytetään mainittuun tarkoitukseen ja muuten voimassa olevin vuokraehdoin.

Yksityisen kreikkalais-katolisen seurakunnan hautausmaa-alueen laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että yksityiselle kreikkalais-katoliselle seurakunnalle luovutetaan serit entiseen hautausmaahan liitettäväksi kyseisen hautausmaan ja sen länsipuolelle rakennetun kadun väliin jäänyt 59.4 m²:n suuruinen maakaistale entisen hautausmaa-alueen luovutusehdoin ⁸⁾ ja sellaisin lisäehdoin, että näin järjestetty uusi hautausmaa-alue kesäkuun 1 p:ään 1940 mennessä aidataan kiinteistölautakunnan hyväksymällä siistillä kivi- tai rauta-aidalla ja entisen hautausmaan eteläosassa oleva vanha kiviaidan jäännös seurakunnan toimesta ja kustannuksella poistetaan.

Seurasaaren ulkomuseon alue. Sen johdosta, että Seurasaaren ulkomuseon alueen vuokra-aika päättyi toukokuun 1 p:nä 1939, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁹⁾ kiinteistölautakunnan 20 vuodeksi mainitusta päivästä lukien luovuttamaan muinaistieteelliselle toimikunnalle ulkomuseon tarpeisiin vuokratta Seurasaaren ulkomuseoalueen vähennettynä sen eteläniemekkeen uloimmalla kärjellä ja tämän edustalla olevalla kalliosaa-

¹⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 47. — ²⁾ Kvsto 30 p. elok. 41 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1922 kert. s. 8 ja v:n 1931 kert. s. 13. — ⁴⁾ Kvsto 15 p. marrask. 19 §; ks. myös tämän kert. s. 25 ja 45. — ⁵⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 25 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. huhtik. 15 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. lokak. 25 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 19. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 17 §.

rella, eli yhteensä n. 10 ha, ollen uuteen vuokrasopimukseen entisten säännösten lisäksi otettava määräys siitä, että muinaistieteellisen toimikunnan on kaupungin niin vaatiessa palkattava museoalueelle yövartija kesä-, heinä- ja elokuun ajaksi sekä sunnuntai- ja pyhävartija.

Olympiakylä-, ravirata- ja velodromialueilta päätettiin ¹⁾ varata urheilu-, virkistys-, puisto- ja leikkikenttäpaikkoja.

Hukkuneiden saksalaisten sotilaiden muistokiven paikka. Memoria liberatorum säätion anottua sopivan paikan luovuttamista muistokiven pystyttämistä varten niiden 123 saksalaisen sotilaiden muistoksi, jotka palatesaan Suomesta Saksaan lokakuun 16 p:nä 1918 hukkuivat s/s Habsburgin räjähtäessä, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ sallia kyseisen muistokiven sijoittamisen Tähtitorninvuoren pohjoisrinteelle saksalaisen kirkon itäpuolelle edellyttäen, että työ suoritettiin huhtikuun 1 p:ään 1941 mennessä.

Lentäjäpatsaan paikka. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ muuttaa aikaisemmin asettamiaan ehtoja ⁴⁾ paikan luovuttamiselle lentäjäpatsaan pystyttämistä varten siten, että patsas oli pystytettävä viimeistään v:n 1943 kuluessa v:n 1940 sijasta.

Pysyväisen huvipuiston järjestäminen. Kaupunginvaltuusto epäsi ⁵⁾ kaupunginhallituksen ehdotukset ⁶⁾ pysyväisen huvipuiston järjestämisestä Alppilaan.

Myöhemmin asia erinäisten järjestöjen ja yhdistysten aloitteesta otettiin uudelleen käsiteltäväksi, jolloin kaupunginhallitus puolestaan esitti Kaisaniemen puiston läntisimmän osan luovuttamista tähän tarkoitukseen, mutta valtuusto palautti ⁷⁾ asian kaupunginhallitukselle uuden tivolipaikan ehdottamista varten.

Etelä-Suomen voima oy:n Kulosaaressa, Kulomaalla ja Herttoniemessä kulkeva sähkölinja. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁸⁾ Etelä-Suomen voima oy:n muuttamaan Kulosaaressa, Kulomaalla ja Herttoniemessä kulkevan sähkölinjansa n:oilla 12—31 merkittyihin rautaisiin tukipylväisiin sen esittämien piirustusten mukaisesti ja kyseisen johdon suhteen aikaisemmin määrätyn ehdoin sekä edellyttäen, että pylväiden n:ot 15—21 välinen johto-osa katsotaan väliaikaiseksi, että pylväis n:o 28 siirretään n. 27 m kaupunkiin päin ja että linjan rakennustyössä otetaan huomioon kaikki tästä aiheutuvat linjan rakennemuutokset sekä että ennen Herttoniemen tielle tulevien pylväiden rakentamista sovitaan kiinteistötoimiston asema-kaavaosaston kanssa niiden perustusten korkeudesta.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Kaupunginvaltuuston v. 1938 päättämien asemakaavanmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti alla mainittuina päivinä seuraavien alueiden asemakaavanmuutoksia ⁹⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ¹⁰⁾: joulukuun 21 p:nä 1938 IV kaupunginosan korttelin n:o 63 tontin n:o 9, korttelin n:o 63 tonttien n:ot 9 ja 11 ja korttelin n:o 66 tontin n:o 10, korttelin n:o 169 tontin n:o 14 ja XXVI kaupunginosan korttelin n:o 982 tonttien n:ot 9, 11, 13 ja 15, korttelin n:o 989 tonttien n:ot 17 ja 19,

¹⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 20 §; ks. myös tämän kert. s. 91. — ²⁾ Kvsto 5 p. huhtik. 18 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 28 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 75. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. huhtik. 2 §. — ⁶⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ⁷⁾ Kvsto 5 p. heinäk. 19 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. syysk. 16 §. — ⁹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 129—133. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 77—86.

korttelin n:o 990 tonttien n:ot 4, 6 ja 8, korttelin n:o 991 tonttien n:ot 10 ja 12 ja korttelin n:o 992 tonttien n:ot 14 ja 16 ¹⁾); tammikuun 5 p:nä 1939 Sinebryhoffin alueen eli V kaupunginosan korttelien n:ot 83, 84 b, 91, 117, 118, 164 ja 165 ²⁾); tammikuun 12 p:nä 1939 IV kaupunginosan korttelin n:o 175 a tonttien n:ot 3 a ja 56 b ²⁾); tammikuun 13 p:nä 1939 VI kaupunginosan korttelin n:o 219 tonttien n:ot 25 ja 35 ja XIV kaupunginosan korttelin n:o 508 tontin n:o 3 ²⁾); sekä tammikuun 30 p:nä 1939 XIV kaupunginosan korttelin n:o 464 tontin n:o 15 ³⁾).

Vallilan eli XXII kaupunginosan asemakaava. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan laadittaman ehdotuksen n:o 1,865 asemakaavaksi, joka käsittää osan XXII kaupunginosaa eli Vallilaa, alistuen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Koska oli todennäköistä, ettei Vallilan asemakaavaa aivan lähitulevaisuudessa saataisi vahvistetuksi, joten sen käsittämällä alueella asemakaavalain 16 §:n 2 kohdan nojalla olisi voimassa rakennuskielto, mutta kuitenkin oli erittäin tärkeätä, että Vallilan rakennustoimintaa keskeyttämättä voitaisiin jatkaa, valtuusto päätti ⁵⁾ anoa valtioneuvostolta asemakaavalain 19 §:n edellyttämää poikkeusta puheena olevaa aluetta koskevasta rakennuskiellosta. Sisäasiainministeriö myönsikin toukokuun 9 p:nä poikkeuksen rakennuskiellosta Vallilaa nähden, lukuunottamatta Halikonkujaa ja sen koillispuolella olevia korttelin n:o 709 tontteja, kortteleita n:ot 553, 556 ja 558 sekä korttelien n:ot 584 ja 585 Mäkelänkatuun rajoittumattomia tontteja, ehdoin että rakentamisessa noudatettiin valtuuston hyväksymää asemakaavaa asemakaavamääräyksineen ja selityksineen ⁶⁾.

Sisäasiainministeriön pyydettyä rakennushallituksen lausuntoa valtuuston sen tutkittavaksi ja vahvistettavaksi alistamasta Vallilan asemakaavaehdotuksesta, tämä ilmoitti katsovansa, että teollisuus- ja varastotontit yleensä oli eristettävä asuntotontteista vähintään 45 m:n levyisillä, mieluummin lehtipuilla istutetuilla suojavyöhykkeillä. Kun kuitenkin korttelit n:ot 532, 696 ja 699 jo olivat rakennettuja, ei asemakaavaa niiden osalta enää voitu parantaa. Asemakaavanmuutokseen oli sisällytetty myöskin puurakennuksin rakennetut kaupungin omistamat korttelit n:ot 553, 556 ja 558 sekä osittain samalla tavoin rakennetut korttelit n:ot 584 ja 585 ehdottamatta niille mitään asemakaavamääräyksiä, joten nämä alueet täten saatiin rakentaa noudattamalla kaupungin yleistä rakennusjärjestystä, mitä ei voitu pitää hyväksyttävänä. Näin ollen rakennushallitus ehdotti, että asemakaavanmuutos vahvistettaisiin muilta osin paitsi mikäli se koski tehdaskortteleita n:ot 534, 700 ja 707 sekä Halikonkujaa ja sen koillispuolella olevia korttelin n:o 709 tontteja, kortteleita n:ot 553, 556 ja 558 sekä korttelien n:ot 584 ja 585 Mäkelänkatuun rajoittumattomia tontteja. Ensiksi mainitun korttelin suhteen puutteellisuus kuitenkin korjautuisi, jos ainakin Suvannontien puolella, missä rakennukset tulisivat kadun suuntaisiksi, tontille n:ot 1—3 määrättäisiin rakennusraja kyllin etäälle katulinjasta. Sisäasiainministeriön näiden rakennushallituksen esittämien huomautusten johdosta valtuustolta pyytämä lausunto päätettiin ⁷⁾ antaa kiinteistölautakunnan puolestaan asiassa antaman lausunnon mukaisesti siten, että asemakaavanmuutokselle päätettiin anoa vah-

¹⁾ Kvsto 25 p. tammik. 5 §. — ²⁾ S:n 8 p. helmik. 3 §. — ³⁾ S:n 22 p. helmik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. tammik. 19 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 7 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. kesäk. 2 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. marrask. 5 §.

vistusta valtuuston hyväksymässä muodossa ottaen huomioon, että sisäasiainministeriö jo kuten edellä on mainittu oli myöntänyt vapautuksen rakennuskiellosta Vallilan alueeseen nähden, eräitä poikkeuksia lukuunottamatta, että korttelin n:o 534 tontti n:ot 1—3 oli vuokrattu joulukuun 13 p:ään 1952 asti valtuuston hyväksymän jaoituskaavan mukaisesti ilman rakennusrajaa Suvannontien puolelle, joten suojarivistön järjestäminen sille ennen vuokra-ajan päättymistä tuottaisi vaikeuksia, teollisuuskorttelin n:o 700 erotti asuntokortteleista puisto ja teollisuuskorttelin n:o 707 yleisen rakennuksen tontti, asuntokorttelit n:ot 584 ja 585 erotti tehdaskorttelista n:o 707 42 m:n levyinen puuistutuksilla varustettu Mäkelänkatu ja jaoituskaavan mukaiset Halikonkadun koillispuolella olevat teollisuuskorttelin n:o 692 tontit erottivat 42 m:n levyiset Mäkelänkatu ja Kumpulantie toistaiseksi vielä asemakaavoittamattomasta alueesta; korttelien n:ot 553, 556 ja 558 sekä korttelien n:ot 584 ja 585 Mäkelänkatuun rajoittumattomissa osissa oli kaupungin omistamia työväenasuntoja, joten niillä ei lähiaikoina tulisi tapahtumaan uutta rakennustoimintaa. Lisäksi kiinteistölautakunta piti tarkoituksenmukaisena, että samalla kun asemakaavaehdotus palautettiin sisäasiainministeriölle sen vahvistettavaksi lähetettäisiin myöskin Vallilan kaupunginosan kortteleita koskevat tonttijakokartat, jotta välttyttäisiin asemakaavalain 13 §:n b kohdan edellyttämästä uudisrakennuskiellosta, josta ei voitu myöntää erivapautusta. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditutti valtuuston hyväksymän asemakaavan perusteella 18 eri tonttijakokarttaa, jotka koskivat kortteleita n:ot 707, 704, 706, 703, 700, 580 a, 580 b, 705, 696, 699, 692, 534, 532, 532 a, 532 b, 691, 693, 694, 695, 697, 698, 701, 702, 535, 546, 547, 541, 543, 544, 548, 549, 550 ja 551; korttelin n:o 699 tonttijakokarttaa laadittaessa oli otettu huomioon myöskin Lääketehtas Orion oy:n kiinteistölautakunnalle tekemä anomus Nilsiantien teollisuustonttien n:ot 10 ja 12 yhdistämisestä. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaikki 18 tonttijakokarttaa kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti alistaen tämän päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaivopuiston rakennuskorkeusmääräysten muuttaminen. Kaupunginhallituksen valmistelemaan kysymystä Kaivopuiston rakentamista koskevista määräyksistä asettama komitea oli tullut siihen tulokseen, että toukuun 8 p:nä 1917 vahvistettuun rakennusjärjestykseen heinäkuun 29 p:nä 1929 vahvistettu muutos m. m. Kaivopuiston asuntorakennusten suurimman sallitun korkeuden lisäämisestä 12 m:stä 13 m:iin oli kaupunginosan puistoluonteen säilymisen kannalta osoittautunut erehdykseksi, joten olisi palattava aikaisempaan suurimpaan sallittuun korkeuteen, minkä lisäksi nimenomaan olisi määrättävä, että alueelle sai rakentaa enintään kolmikerroksisia rakennuksia huomioonottaen rakennusjärjestyksen määräykset kaltevalle maalle rakennettavista rakennuksista. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditutti IX kaupunginosaa eli Kaivopuistoa koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,052, johon oli liitetty komitean ehdotuksen mukainen määräys rakennusten korkeudesta ja kerrosluvusta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavanmuutok-

¹⁾ Kvsto 15 p. marrask. 5 §. — ²⁾ S:n 15 p. marrask. 22 §; vrt. v:n 1938 kert. s. 86.

set. Asunto oy. Kaisankulma ja Kiinteistö oy. Mikonlinna nimisten yhtiöiden, joista edellinen omisti II kaupunginosan korttelissa n:o 38 a olevan tontin n:o 15 a ja jälkimmäinen saman korttelin tontin n:o 15 b, päätettyä rakentaa näille tonteilleen suurehkon liiketalon ja anottua rakennussuunitelmansa toteuttamiseksi molempien tonttien yhdistämistä yhdeksi sekä uudisrakennuksensa ullakkokerroksen sisustamisoikeuden myöntämistä, jonka korvaukseksi yhtiöt olivat sitoutuneet suorittamaan kaupungille 345,000 mk, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,038 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ ja sisäasiainministeriö lokakuun 9 p:nä vahvisti ²⁾.

Bio talo oy:n anottua, että sen II kaupunginosan korttelissa n:o 38 a olevalle Kaisaniemenkadun tontille n:o 8 rakennettavan konttori- ja liiketalon 250 m²:n suuruinen ullakkotila saataisiin sisustaa konttori- ja varastuhuoneiksi ja sitouduttua 105,000 mk:n korvauksen suorittamiseen kaupungille heti tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,990 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon liittyvän asemakaavamääräyksen mukaisesti kyseiselle tontille saa sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja sekä yksityisiä asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla on sillä toimivan liikkeen hoidolle välttämätöntä. Valtuusto hyväksyi ³⁾ asemakaavan muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 27 p:nä sen päätöksen ⁴⁾.

Kiinteistölautakunnan laadituttua Oy. Vuorikatu 20 nimisen yhtiön tätä koskevan anomuksen johdosta asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,003, jonka mukaisesti yhtiön II kaupunginosan korttelissa n:o 40 olevalle Vuorikadun tontille n:o 12 rakennettavan talon ullakkokerrokseen saatiin sijoittaa konttorihuoneistoja sekä tontille yleensä ainoastaan liikehuoneistoja sekä yksityisiä asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla on sillä toimivan liikkeen hoidolle välttämätöntä, sekä mainitun yhtiön sitouduttua suorittamaan kaupungille 135,000 mk:n korvauksen kyseisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, valtuusto hyväksyi ⁵⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti heinäkuun 25 p:nä sen päätöksen ⁶⁾.

Suomen osuuskauppojen keskuskunnan anomuksen johdosta saada ottaa II kaupunginosan korttelissa n:o 40 omistamallaan Vilhonkadun tontilla n:o 1 olevan rakennuksensa tornihuone käytäntöön saunana yksityistä tarvetta varten sekä sitouduttua suorittamaan kaupungille tämän edun korvauksena 15,000 mk, kiinteistölautakunta laaditutti tätä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,032, minkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistö oy. Etelä Esplanaadikatu 22:n anottua saada sisustaa III kaupunginosan korttelissa n:o 50 omistamalleen Etel. Esplanaadikadun tontille n:o 1 tulevan seitsenkerroksisen katurakennuksensa torni- ja ullakkokerrokseen konttorihuoneistoja sekä neljäkerroksisen piharakennuk-

¹⁾ Kvsto 30 p. elok. 29 §. — ²⁾ S:n 15 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201. — ³⁾ Kvsto 10 p. toukok. 6 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 141. — ⁵⁾ Kvsto 7 p. kesäk. 11 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 143. — ⁷⁾ Kvsto 4 p. lokak. 21 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 203.

sensa ullakkolle asuinhuoneita lämmittäjää ja siivoojaa varten sekä sitouduttua suorittamaan kaupungille tämän edun korvauksena 278,750 mk, kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,034, johon liittyvän asemakaavamääräyksen mukaisesti tontille sai sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja sekä yksityisiä asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen siellä oli kiinteistön hoidolle välttämätöntä. Kun katurakennus Korkeavuorenkadun varrella olevan naapuritontin väli-rajalla siirrettäisiin n. 3 m katurajasta sisäänpäin, niin yhtiö oli myöntänyt tälle tontille julkisivuoikeuden mainitulla rajaosalla, mikä sopimus niinkään merkittiin asemakaavamääräyksenä muutosehdotukseen. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kyseisen muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Miekkakalan kiinteistö oy. niminen yhtiö oli anonut saada rakennusjärjestyksestä poiketen rakentaa ja sisustaa III kaupunginosan *korttelissa n:o 51* omistamalleen Erottajankadun tontille n:o 13 suunnittelemaansa uudisrakennukseen torniosan, jota käytettäisiin Helsingin sanomain henkilökunnan virkistys-, seurustelu- ja ruokailutiloina. Torniosa oli suunniteltu kaksi kerrosta korkeammaksi kuin sen välittömässä läheisyydessä olevat rakennukset ollen tornin suurin ulottuvaisuus suunnassa etelä—pohjoinen. Vain pieni osa tornista rajoittuisi Ludviginkatuun suurimman osan ollessa sisäänvedettynä tontin katurajasta. Kulman pyöristämisen kautta rakentamattomaksi jäävän 4 m²:n suuruisen alueen yhtiö sitoutui luovuttamaan kaupungille ja Erottajan puolella sallittua 24 m:n rakennuskorkeutta ei Ludviginkadun puolella tulnaisi käyttämään koko sallitulta laajuudelta. Yhtiön sitouduttua suorittamaan kaupungille 128,000 mk:n korvauksen puheena olevasta rakentamisoikeuden lisäyksestä tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,994 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, johon otetun uuden asemakaavamääräyksen mukaan tontille saa sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja sekä yksityisiä asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla on sillä toimivan liikkeen hoidolle välttämätöntä. Valtuusto hyväksyi ²⁾ kyseisen asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 17 p:nä sen päätöksen ³⁾.

Ab. Victor oy:n anottua IV kaupunginosan *korttelissa n:o 64* omistamiensa Heikinkadun tonttien n:ot 6 ja 7 sekä Simonkadun tontin n:o 1 yhdistämistä yhdeksi tontiksi, jotta niille voitaisiin rakentaa yhtenäinen rakennus ilman palomureja, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2,010 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen sekä asemakaavamääräyksineen, jonka mukaan tontille saa sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja ja asuinhuoneistoja vain niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla on kiinteistön hoidolle välttämätöntä. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 20 p:nä sen päätöksen ⁵⁾.

Kiinteistölautakunnan laaditutettua Vakuutus oy. Varman tätä koskevan anomuksen johdosta IV kaupunginosan *korttelissa n:o 71* olevaa Boulevardin tonttia n:o 7 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o

¹⁾ Kvsto 4 p. lokak. 22 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 204. — ²⁾ Kvsto 10 p. toukok. 7 §. — ³⁾ S:n 5 p. heinäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 141. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 23 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201.

1,951, johon sisältyvän asemakaavamääräyksen mukaan yhtiön uudisrakennuksen ullakkokerrokseen piirustukseen merkitylle kyseisen tontin osalle sai sisustaa lämmitettäviä arkistohuoneita ja yhtiön jätettyä kaupunginkansliaan sitoumuksen 7,500 mk:n suuruisen korvauksen suorittamisesta mainitusta oikeudesta heti asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti huhtikuun 27 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan anottua, että sen IV kaupunginosan *korttelissa n:o 76* omistamalla Albertinkadun tontilla n:o 5 olevan rakennuksen ullakolle saataisiin sijoittaa verkkopallosuojan pukuhuone, suihkuhuone ja sauna sekä pesutupa, mankelihuone ja kuivaushuone, kiinteistölautakunta laaditti asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,036, minkä valtuusto hyväksyi ³⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Oy. Sokos niminen yhtiö oli anonut saada rakentaa omistamansa II kaupunginosan *korttelin n:o 99* jonkun verran voimassa olevista rakennusmääräyksistä poikkeavalla tavalla laadittamiensa piirustusten mukaisesti haluten tällöin rakentaa kortteliin suunniteltuun rakennukseensa kaksi ullakkokerrosta käytettäväksi liike-, hotelli-, ravintola-, atelieri- y. m. tarkoituksiin, rakentaa Heikin- ja Postikadun kulmauksen pyörästettynä, jolloin tontin rajaa jouduttaisiin ylittämään yhtä paljon kuin alittamaan, rakentaa pihamaan n. 16+15 m:n korkeuteen ensimmäisen kerroksen kaltevuussuhteiden ja toiseen kerrokseen tulevan suurravintolan vaatiman korkeuden edellyttämällä tavalla sekä jonkun verran muuttaa rakennusrungon syvyysmittoja pienentämättä kuitenkaan pihamaan pinta-alaa. Valtuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä yhtiön rakennuksen rakennettavaksi esitelyjen piirustusten mukaisesti edellyttäen, että yhtiö suorittaa kulmajärjestelystä aiheutuvien katutöiden kustannukset ja maksaa kaupungille 1,921,000 mk ullakkohuoneiden sisustamisoikeudesta. Valtuustolta samalla saamansa kehoituksen nojalla kiinteistölautakunta sittemmin laaditti n:olla 1,976 merkityn kyseistä korttelia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen, johon oli liitetty tarpeelliset asemakaavamääräykset eri rakennusosien kattolistatastoista ja pihamaan korkeussuhteista sekä tavanmukainen määräys siitä, että tontille saa sijoittaa ainoastaan hotelli- ja liikehuoneistoja ja asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla on sillä olevan liikkeen hoidolle välttämätöntä; ehdotuksesta oli samalla poistettu Postikadun pohjoiselle käytävälle aikaisemmin suunniteltu puurivi ja siihen liittyi korttelin uudelleenjärjestelystä aiheutuva tonttijaon muutosehdotus. Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ kyseiset muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 23 p:nä sen päätöksen ⁶⁾.

Jotta Etelärantatietä voitaisiin leventää VII kaupunginosan *korttelien n:ot 101 ja 102* kohdalla kiinteistölautakunta laaditti mainitun kadun leventämistä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,974, jonka tultua vahvistetuksi kaupunki voisi ryhtyä neuvotteluihin edellisen korttelin tonttiin n:o 4 ja jälkimmäisen korttelin tontteihin n:ot 6 ja 8+10 kuuluvien etupihain lunastamiseksi kyseistä tarkoitusta varten kaupun-

¹⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 17 §. — ²⁾ S:n 24 p. toukok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 137. — ³⁾ Kvsto 15 p. marrask. 20 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. helmik. 14 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. huhtik. 16 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 138.

gille. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ asemakaavan muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 31 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Kiinteistölautakunnan laadituttua Lapinlahdenkadun leventämistä tarkoittavan, sisäasiainministeriön vahvistaman IV kaupunginosan kortteleita n:ot 166 a, 166 b, 168 ja 169 koskevan asemakaavanmuutoksen ³⁾ edellyttämät uudet tonttijakokartat, valtuusto hyväksyi ⁴⁾ ne alistuen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Viron lähetystön anottua IX kaupunginosan korttelissa n:o 199 olevalla It. Puistotien tontilla n:o 20 a sijaitsevan talonsa pinta-alan laajentamisoikeutta n. 80 m²:llä, kiinteistölautakunta laaditti n:olla 2,007 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen tonttijakokarttoineen, jossa lähetystörakennuksen laajennus oli otettu huomioon ja johon liittyvän asemakaavamääräyksen mukaisesti sen kerrosluku oli oleva enintään kaksi; lisäksi tulisi sen mukaan tontista luovutettavaksi kaupungille Kalliolinnantien leventämistä varten n. 10 m²:n suuruinen kaistale kaupungin puolestaan luovuttaessa lähetystön tonttiin liitettäväksi saman suuruisen alueen kyseisen tien leveämmästä osasta. Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti heinäkuun 7 p:nä sen päätöksen ⁶⁾.

IX kaupunginosan korttelissa n:o 199 olevan It. Puistotien tontin n:o 2 ja korttelissa n:o 202 olevan saman kadun tontin n:o 6 omistajain ilmoitettua suostuvansa korvausta vastaan luovuttamaan osan tonteistaan kaupungille suunniteltua It. Puistotien leventämistä ⁷⁾ varten, kiinteistölautakunta laaditti edellä mainittuja tontteja koskevat asemakaavan muutosehdotukset n:ot 1,999 ja 2,000 niihin liittyvine tonttijakokarttoineen, joiden mukaan edellisestä tontista erotettaisiin katumaaksi n. 83.4 m² ja jälkimmäisestä 74 m². Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 31 p:nä sen päätöksen ⁹⁾.

Sisäasiainministeriön vahvistettua rakennustoimiston satamarakennusosaston raidesuunnitelman perusteella laaditun ehdotuksen X kaupunginosan korttelien n:ot 272 ja 273 asemakaavan muuttamisesta siten, että mainituista kortteleista muodostettaisiin uudet korttelit n:öt 272, 273, 275, 276, 277 ja 278 ¹⁰⁾, rautatiehallitus, jolta sisäasiainministeriö ei ollut pyytänyt lausuntoa ennen asemakaavanmuutoksen vahvistamista, ilmoitti, ettei se voinut hyväksyä Varastokadun raidetta sellaisenaan vaan vaativansa n. 250 m:n pituisen ohikulkuraiteen rakentamista tälle kadulle. Kiinteistölautakunta laaditti sen vuoksi tämän mukaisen, kortteleita n:ot 276 ja 278 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,031 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä valtuusto hyväksyi ¹¹⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 8 p:nä sen päätöksen ¹²⁾.

Oy. Strömberg ab., entinen Suomen sähkö oy. Gottfr. Strömberg, ja Oy. Kokos, vastaavasti X kaupunginosan korttelissa n:o 291 olevien Haapaniemenkadun tontin n:o 4 ja Sörnäisten rantatien tontin n:o 11 omistajat, olivat sopineet siitä, että mainittuja tontteja tulevaisuudessa rakennettaessa on kummallekin puolelle pitkin rajalinjaa 21 m:n etäisyydellä Haapanie-

¹⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 14 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 139. — ³⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 79. — ⁴⁾ Kvsto 15 p. marrask. 23 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. kesäk. 9 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 143. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 25 ja 51. — ⁸⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 20 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. lokak. 5 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 197. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 81. — ¹¹⁾ Kvsto 4 p. lokak. 18 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 206.

menkadun päätyrajasta, suunnassa lounainen—koillinen, jätettävä 4.5 m:n levyinen eli siis yhteensä 9 m:n levyinen valopiha, jolle ei saa rakentaa mitään rakennuksia. Kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen n:olla 1,973 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon merkityn asemakaavamääräyksen mukaan kyseisille tonteille on karttaan merkittyjen kahden pisteen välillä kummallakin tontilla pitkin rajaa jätettävä vähintään 4.5 m:n levyinen rakentamaton alue. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ asemakaavan muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 31 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Valtuuston alistettua ³⁾ valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi X kaupunginosan tehdastarkoituksiin varatun *korttelin n:o 294* Hämeentien puoleisen osan muuttamista asuntotonteiksi tarkoittavan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,880 siihen liittyvine tonttijakoehdotuksineen, sisäasiainministeriö lähetti valtuustolle lausunnon ja mahdollisen uuden ehdotuksen antamista varten palosuojelukeskuksen ja rakennushallituksen ehdotuksesta antamat lausunnot, joiden mukaan tehdas- ja asuntoalueet paloturvallisuutta silmälläpitäen oli tehoisasti eristettävä toisistaan. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin uuden asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,006 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, minkä mukaan kyseiselle tontille järjestettäisiin 25 m:n levyinen rakentamaton alue, josta 12 m:n levyinen osa asuntotonttien etelärajalla varustettaisiin puuistutuksilla. Valtuusto puolestaan päätti ⁴⁾ ilmoittaa sisäasiainministeriölle, että kysymys edellisen muutosehdotuksen vahvistamisesta saa raueta sekä hyväksyä jälkimmäisen, minkä sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 19 p:nä ⁵⁾.

Osuusliike Elannon anottua omistamansa, XI kaupunginosan *korttelissa n:o 318* olevan Viidennen linjan tontin n:o 23 rakennusrajoin muuttamista siten, että tontin keskiosaan muodostuisi Neljännelle linjalle avautuva pihamaa, kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen n:olla 1,941 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka valtuusto hyväksyi ⁶⁾ ja sisäasiainministeriö vahvisti helmikuun 15 p:nä ⁷⁾.

XI kaupunginosan *korttelin n:o 326* tontille n:o 24 Helsinginkadun varrelle rakennettavan työtupain ja keskuskeittolan uudisrakennuksen ⁸⁾ pääpiirustuksia laadittaessa havaittiin arkkitehtonisten seikkain vaativan It. Alppirinteen puoleisen kattolistakorkeuden lisäämistä samaksi kuin Helsinginkadun puolella eli 41.5 m:ksi ja täten syntyvää kahta lisäkerrosta tarvittavan työtupien työsaltiloiksi. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,023, jossa tontille n:o 24 oli merkitty kattolistakorkeudet ja sisäiset rakennusrajat ja korttelille n:o 325 samalla vahvistettu ulkoiset rakennusrajat, joiden mukaisesti It. Alppirinteen kummallakin puolella olevien rakennusten väliin jäi riittävä välimatka. Ehdotukseen liittyvän asemakaavamääräyksen nojalla tontille n:o 24 rakennettavan uudisrakennuksen ullakkokerrokseen saatiin sijoittaa pesutupa. Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuuston hyväksytyä asemakaavan muutosehdotuksen, minkä mu-

¹⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 13 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 140. — ³⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 81. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 18 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 202. — ⁶⁾ Kvsto 11 p. tammi-k. 11 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 133. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 49 ja 74. — ⁹⁾ Kvsto 4 p. lokak. 16 §.]

kaan *kortteli n:o 330* Hämeentien varrella oli muutettu puistoksi ja mihin oli merkitty suunnitellun puiston viereisten tonttien rakennuskorkeutta koskeva asemakaavamääräys ja sisäasiainministeriön vahvistettua sen muussa suhteessa paitsi asemakaavamääräysten osalta ¹⁾, valtuusto päätti ²⁾ hyväksyä entisen korttelin n:o 330 kohdalle tulevan puiston järjestettäväksi kiinteistölautakunnan laadituttaman piirustuksen n:o 1,871 mukaisesti sekä hyväksyä rakennuskorkeutta koskevan asemakaavamääräyksen *korttelin n:o 328* tonteille n:ot 1 ja 3 ja *korttelin n:o 331* tontille n:o 23. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 23 p:nä asemakaavamääräyksen hyväksymistä koskevan valtuuston päätöksen osan ³⁾. Myöhemmin valtuusto hyväksyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan kaupunginhallituksen toimeksiannosta laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,004, johon Porthaninkadun ja Hämeentien välisen puistoalueen nimi oli merkitty Alli Tryggin puistoksi; sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 31 p:nä sen päätöksen ⁵⁾.

XI kaupunginosan *korttelin n:o 334* koillisosan luovuttamisen yhteydessä suomenkielisen poikakoulun paikaksi valtuusto päätti ⁶⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laadituttaman XI kaupunginosan kortteliä n:o 334 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,918, jonka mukaan korttelin keskiosaan järjestettäisiin puistoalue urheilukenttineen sekä koillisosaan n. 3,100 m²:n suuruinen koulutontti, sekä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen tavanmukaisine koulutontteja koskevine asemakaavamääräyksineen. Sisäasiainministeriö vahvisti helmikuun 17 p:nä päätöksen ⁷⁾.

Helsingin työväen rakennusosakeyhtiön anottua XII kaupunginosan *korttelissa n:o 362* omistamiensa Porvoonkadun tonttien n:ot 1, 3 a, 3 b, 5, 7 ja 9, Aleksis Kiven kadun tonttien n:ot 30, 32, 34, 36 a ja 36 b sekä Fleminginkadun tonttien n:ot 28 ja 30 a asemakaavan muuttamista siten, että tonteilla voitaisiin suljetun rakennustavan asemesta soveltaa avointa rakennustapaa, kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,980 tarpeellisine tonttijakokarttoineen. Ehdotuksen mukaisesti kaikki tonteille tulevat rakennukset olisivat seitsenkerroksisia paitsi tontille n:o 9 a tuleva siipirakennus, jonka kerrosluku olisi kuusi, ollen kaikkien rakennusten runkojen leveys oleva 12,5 m. Tontti n:o 28 a varattaisiin yksinomaan maanalaista autovajaa varten. Tontin n:o 3 pihamaan alla olevaa tilaa saataisiin niinikään käyttää autovajaa varten ja tonteilla n:ot 26 ja 3 olisi julkisivuoikeus mainitun tontin rajalla. Lisäksi olisi tontilla n:o 5 a julkisivuoikeus tontin n:o 3 rajalla. Tontilla n:o 26 olisi oikeus käyttää tontin n:o 28 a pihamaata ja tonttien n:ot 5 a, 7 a, 9 a, 32 a, 34 a ja 36 väliset rajat olisi jätettävä aitaamatta. Kaikille tonteille lukuunottamatta tontteja n:ot 3 ja 28 a oli suunniteltu istutuksia. Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 1 p:nä sen päätöksen ⁹⁾.

Oy. Shell ab., jolle autohuoltoaseman paikaksi oli vuokrattu 360 m²:n

¹⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 82. — ²⁾ Kvsto 25 p. tammik. 18 § ja 8 p. helmik. 15 §. — ³⁾ S:n 26 p. huhtik. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 135. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 16 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. lokak. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 197. — ⁶⁾ Kvsto 11 p. tammik. 9 §; vrt. tämän kert. s. 57. — ⁷⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 134. — ⁸⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 15 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. lokak. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 200.

suuruinen alue XII kaupunginosan *korttelissa n:o 364* olevan Länt. Brahenkadun asuntotontin n:o 14 pohjoispäästä, oli anonut kyseisen vuokra-alueensa laajentamista. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,030, jossa tontin n:o 14 sekä sen ääreisten rakentamattomien tonttien n:ot 11 ja 12 väli- ja rakennusrajat oli kokonaan järjestetty uudelleen huomioonottaen suunnitellun huoltoaseman uusi sijoitus. Tontti n:o 14 oli merkitty yleisen rakennuksen tontiksi, jolle sai rakentaa enintään kolmikerroksisen rakennuksen rakennusrajan sisäpuolelle ollen sen muu osa istutettava. Tontin n:o 11 katurakennus tulisi olemaan kuusikerroksinen ja tontin n:o 12 katurakennus seitsenkerroksinen, ollen kummankin tontin pohjoisosaan suunniteltu kaksikerroksinen siipirakennus; kattolistakorkeudet oli määrätty asemakaavassa. Ehdotukseen liittyi asemakaavamääräys, jonka mukaisesti tontin n:o 11 viemäri saatiin johtaa Länt. Brahenkadun tontin n:o 12 rakentamattoman pohjoisosan kautta, sekä tarpeellinen tonttijakokartta. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistölautakunta oli silmälläpitäen tontinmyyntimahdollisuuksia laadituttanut XII kaupunginosan *kortteleita n:ot 384, 385, 386, 389, 391, 392, 394 ja 395* koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,044. Siinä oli Savonkatu siirretty jo rakennetun Tuusulankadun kohdalle leventäen se 21 m:n levyiseksi, järjestetty asuntotontteja vain kortteleihin n:ot 384 ja 386 Porvoonkadun varrelle ja varattu muut alueet yleisten rakennusten tonteiksi sekä kokonaan poistettu vielä rakentamattomat Tallikatu sekä Loviisankatu korttelien n:ot 385 ja 386 väliltä; asuntotonteille tulisi sen mukaan avointa rakennustapaa käyttäen rakennettuja neljäkerroksisia rakennuksia. Valtuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen siihen liittyvine kortteleita n:ot 384, 386, 389, 391 ja 392 koskevine tonttijakokarttoineen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Helsingin taidehallin säätiön anottua taidehallin tonttiin rajoittuvan sen ja eduskuntatalon välisen XIII kaupunginosan *korttelin n:o 401* rakentamattoman n. 1,040 m²:n suuruisen osan luovuttamista ³⁾ taidehallin laajentamista varten, kiinteistölautakunta laaditutti tarpeellisen lisärakennusoikeuden myöntämistä entiselle taidehallitontille koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,017 ynnä siihen liittyvän tonttijakokartan, mitkä valtuusto hyväksyi ⁴⁾ ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 31 p:nä ⁵⁾.

Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnan anottua saada rakentaa XIV kaupunginosan *korttelissa n:o 464* olevalle Pohj. Hesperiankadun tontille n:o 15 tulevan uudisrakennuksensa yhteyteen asemakaavassa määrättyjen rakennusrajoin ulkopuolelle väestönsuojain ulospääsyportaat, kiinteistölautakunta laaditutti suunnitelman edellyttämän asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,037, minkä valtuusto hyväksyi ⁶⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuuston oikeutettua ⁷⁾ kiinteistölautakunnan myymään Oy. Bowling ab:lle ³⁾ XIV kaupunginosan *korttelissa n:o 477* olevan Ruusulankadun

¹⁾ Kvsto 4 p. lokak. 17 § — ²⁾ S:n 15 p. marrask. 24 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 58. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. lokak. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 198. — ⁶⁾ Kvsto 4 p. lokak. 19 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 63.

tontin n:o 3, kiinteistölautakunta laaditutti mainitun päätöksen edellyttämän asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,958, jonka mukaan tontin pihamaan ruohoistutuksen alle saatiin rakentaa keilaratoja ja pihamaalle sijoittaa uloskäytävä keilailuhallista; asemakaavasta jätettiin samalla pois ullakon lattiatasoa koskeva määräys. Valtuusto päätti ¹⁾ hyväksyä kyseisen muutoksen ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 15 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Perustettavan Asunto oy. Rajasaaren anottua XIV kaupunginosan *korttelissa n:o 497* omistamiensa Valhallankadun tontin n:o 2 sekä Sutelantien tonttien n:ot 1, 3 ja 5 yhdistämistä yhdeksi tontiksi ja niiden asemakaavan muuttamista siten, että kattolistakorkeutta korotettaisiin vähintään 50 cm ja lisäksi poistettaisiin asemakaavamääräys, jonka mukaan ullakon lattia on sijoitettava vähintään 50 cm kattolistakorkeuden alapuolelle, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,014 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä valtuusto hyväksyi ³⁾ ja sisäasiainministeriö elokuun 3 p:nä vahvisti ⁴⁾.

Voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan Niittykadun varrella oleville *korttelin n:o 503* tonteille sai rakentaa ainoastaan kaksikerroksisia asuntorakennuksia ja kullakin tontilla sai olla enintään kaksi huoneistoa talonmiehen asuntoa lukuunottamatta. Kun näille tonteille kuitenkin mahtuisi suurempiakin rakennuksia kiinteistölautakunta laaditutti kyseistä korttelia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,946 tonttijakokarttoineen, minkä mukaan Niittykadun varrelle saisi rakentaa kolmikerroksisia rakennuksia ja niiden huoneluku tulisi olemaan 123 entisen 74:n sijasta. Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti huhtikuun 27 p:nä sen päätöksen ⁶⁾.

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto oli anonut sille uuden lastenlinnan paikaksi luovutetun XIV kaupunginosan *korttelissa n:o 511* olevan Linnankoskenkadun tontin n:o 25 ja sille samaan tarkoitukseen luvattujen samassa korttelissa olevien Stenbäckinkadun tonttien n:ot 28 ja 30 ⁷⁾ asemakaavan ja tonttijaon muuttamista niin, että mainitut tontit yhdistettäisiin ja niiden rakennusrajoja ja rakennuskorkeuksia samalla muutettaisiin siten, että osa uudisrakennusta tulisi kaksi-, osa neli- ja osa yhdeksän- tai kymmenkerroksiseksi. Käytyjen neuvottelujen jälkeen kiinteistölautakunta laaditutti pääasiallisesti alkuperäisen anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,033 tarpeellisine tonttijakokarttoineen, joissa yhdistämisen kautta muodostunut uusi tontti oli merkitty Sutelantien tontiksi n:o 2 sekä Linnankosken- ja Stenbäckinkadun kulma järjestetty pyöristämällä sen rakennusrajat; valtuusto hyväksyi ⁸⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 2 p:nä sen päätöksen ⁹⁾.

XV kaupunginosan *korttelissa n:o 604* olevan Urheilukadun tontin n:o 52 omistajain ehdotettua kyseisen tontin pihamaan sijoittamista asemakaavanmuutoksella tontille rakennettavan talon toiselle puolelle,

¹⁾ Kvsto 5 p. huhtik. 17 §. — ²⁾ S:n 7 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 138. — ³⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 21 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 196. — ⁵⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 15 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. toukok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 137. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 56. — ⁸⁾ Kvsto 4 p. lokak. 20 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 203.

jotta voitaisiin säilyttää eräitä sillä kasvavia erittäin kauniita puita, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutos-ehdotuksen n:o 2,040, minkä valtuusto hyväksyi ¹⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Rake oy:n anottua saada sisustaa XV kaupunginosan *korttelissa n:o 605* omistamalleen Turuntien tontille n:o 90 rakennettavan talonsa ullakko-kerroksen ravintolahuoneistoksi sekä osan sen kellarikerrosta elokuvateatteriksi, jonka huoneisto ulotettaisiin pihamaan alle, mihin tarvittaisiin n. 50 m² istutuksia varten varatusta alueesta, sekä sitouduttua suorittamaan tästä oikeudesta 135,000 mk:n suuruisen korvauksen kaupungille, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutos-ehdotuksen n:o 1,996, minkä valtuusto hyväksyi ²⁾ ja sisäasiainministeriö heinäkuun 25 p:nä vahvisti ³⁾.

Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman n:olla 1,924 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, joka käsitti XV *kaupunginosan länsiosan*, ja siihen liittyvät *kortteleita n:ot 609, 613, 615 ja 621* koskevat tonttijakokartat. Muutosehdotuksen mukaan Mäntytien, Kuusitien ja Pihlajatie leveys olisi 13 m, Valpurintien ollessa osaksi 10 m, osaksi 14 m leveä. Pysäköimispaikkoja olisi Mäntytien ja Kuusitien risteyksessä, Turuntien ja Valpurintien risteyksessä sekä Valpurintien eteläosassa. Yhteensä 29 tonttia Turuntien, Kuusitien ja Pihlajatie varrella varattaisiin kuusikerroksisia rakennuksia varten ja kaikki muut 47 tonttia kolmikerroksisia rakennuksia varten; Pihlajatie kuusikerroksiset rakennukset sijoitettaisiin kadun suuntaan. Korttelin n:o 610 tontti n:o 126, korttelin n:o 615 tontti n:o 12, korttelin n:o 617 tontti n:o 19, korttelin n:o 618 tontti n:o 14, korttelin n:o 619 tontti n:o 2 ja korttelin n:o 621 tontti n:o 16 varattaisiin julkisia rakennuksia varten. Korttelien n:ot 613 ja 620 väliselle puistoalueelle järjestettäisiin tarpeen mukaan leikki- ja pallokenttiä. Asemakaavaehdotukseen sisältyi tavanmukaiset asemakaavamääräykset istutettavasta tontinosasta ja kattolistakorkeudesta, määräykset siitä, ettei asuinhuoneen lattia saa olla vahvistetun katu- ja pihatason alapuolella sekä että tonttien välirajat kortteleissa n:ot 613 ja 620 on jätettävä aitaamatta lukuunottamatta Kuusitien varrella olevia tontteja, jotka erotettaisiin korttelien muista tonteista. Sisäasiainministeriö vahvisti heinäkuun 26 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Lääkintöhallitus oli anonut, että valtion omistaman, Helsingin sairaanhoitajataropiston uudisrakennuksen paikaksi suunnitellun XV kaupunginosassa olevan Munkkiniemenkadun *korttelin n:o 645* asemakaavamääräyksiä muutettaisiin siten, että mainittu rakennus voitaisiin rakentaa osittain kahdeksankerroksiseksi, kellarikerrosta lukuunottamatta, kattolistakorkeuden ollessa + 48.2 m 0-tasosta luettuna, sekä että rakennuksen kaksikerroksinen keskiosa saisi ulottua Munkkiniemenkadun katulinjaan saakka. Kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,011, mihin oli liitetty sairaanhoitajataropistorakennuksen korkeutta koskeva asemakaavamääräys, ja valtuusto hyväksyi ⁶⁾ muutosehdotuksen, jonka sisäasiainministeriö elokuun 31 p:nä vahvisti ⁷⁾.

¹⁾ Kvsto 15 p. marrask. 21 §. — ²⁾ S:n 7 p. kesäk. 10 §. — ³⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 144. — ⁴⁾ Kvsto 7 p. kesäk. 7 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 195. — ⁶⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 22 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. lokak. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 198.

Valtuuston oikeutettua ¹⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Suomen kaapelitehdas oy:lle Salmisaaren *korttelit n:ot 783 ja 784* sekä niiden välisen osan Tallberginkatua, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,989 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen tonttijakokarttoineen, jossa vuokrattavat alueet oli yhdistetty kortteliksi n:o 784. Valtuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti heinäkuun 25 p:nä sen päätöksen ³⁾.

Jotta voitaisiin antaa vuokralle osa Käpylän *korttelista n:o 809*, kiinteistölautakunta laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,985 ynnä siihen liittyvän tonttijakokartan, jonka mukaan kortteli n:o 809 on jaettu neljään tonttiin, joihin on liitetty n. 120 m²:n suuruinen kolmioomainen lisäalue Käpylänaukiosta. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 27 p:nä sen päätöksen ⁵⁾.

Helsingin puhelinyhdistyksen anottua Käpylän *korttelista n:o 826* vuokraamansa tontin n:o 37 laajentamista ja sen rakennusrajan muuttamista siten, että tontille voitaisiin rakentaa suunniteltu lisärakennus puhelinkeskuksen laajentamiseksi, jolloin tontin pinta-ala rajajärjestelyn kautta lisääntyisi n. 600 m²:stä n. 705 m²:iin, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen n:olla 1,979 merkityn asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen, jonka valtuusto hyväksyi ⁶⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 31 p:nä valtuuston päätöksen ⁷⁾.

Kiinteistölautakunta oli valtuustolta saamansa toimeksiannon ⁸⁾ mukaisesti laadituttanut lastentarha- ja kirjastorakennusta varten osittain varattua XXV kaupunginosan *korttelia n:o 837* koskevan n:olla 1,916 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa mainittu kortteli on jaettu kahtia, Tuulikinkujan tonteiksi n:ot 1 ja 2, joista jälkimmäinen on tarkoitettu kyseisen rakennuksen paikaksi. Ehdotukseen on merkitty tarpeelliset rakennusrajat tonteille ja liittyy siihen asianmukainen tonttijakokartta. Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti helmikuun 15 p:nä sen päätöksen ¹⁰⁾.

Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:n anottua, olympiakylän alueelle tulevien rakennusten sijoituksen ja järjestelyn tultua lopullisesti määritellyksi, että Untamontien varrella oleva XXV kaupunginosan *kortteli n:o 839* ja Koskelantien varrella oleva *kortteli n:o 849* kumpikin jaettaisiin kahdeksi tontiksi ja jälkimmäisen kadun *kortteli n:o 850* kuudeksi tontiksi sekä että viimeksi mainittua korttelia koskevia asemakaavamääräyksiä muutettaisiin siten, että erään sen tontille n:o 7 rakennettavan rakennuksen kellarikerroksen osaan saataisiin sijoittaa asuinhuoneita, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,012 asianmukaisine tonttijakokarttoineen, minkä valtuusto hyväksyi ¹¹⁾ ja sisäasiainministeriö heinäkuun 25 p:nä vahvisti ¹²⁾.

Valtuuston päätettyä ¹³⁾ luovuttaa Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:lle tai sen toimesta perustetuille asunto-osakeyhtiöille alueen Käpylästä, kiinteistölautakunta laaditutti kysymykseen tulevia Käpylän *kort-*

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 62. — ²⁾ Kvsto 7 p. kesäk. 8 §. — ³⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 193. — ⁴⁾ Kvsto 10 p. toukok. 5 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 142. — ⁶⁾ Kvsto 26 p. huhtik. 16 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 140. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 56. — ⁹⁾ Kvsto 11 p. tammik. 10 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 134. — ¹¹⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 19 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 194. — ¹³⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 69.

teleita n:ot 839—841 ja 849—852 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,948 tarpeellisine asemakaavamääräyksineen ja asianmukaisine tonttijakokarttoineen, ollen eri korttelien rakennettavan osan pinta-ala siinä määritelty siten, että keskimäärin $\frac{1}{4}$ koko alueesta tuli rakennetuksi myyntiehtojen mukaisesti. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 8 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Ollen Käpylän alueen asemakaavaa vahvistettaessa merkitty tonttijako ja rakennusrajat ainoastaan rakennetuille kortteleille ja muilta osin vahvistettu vain korttelirajat, kiinteistölautakunta, kun todennäköisesti voitaisiin luovuttaa alueelta uusia tontteja, laaditutti *kortteleita n:ot 857, 858 ja 859 b* koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,993 asianmukaisine tonttijakokarttoineen, jonka mukaan kahteen ensiksi mainittuun kortteliin rakennettaiiin nelikerroksisia asuntorakennuksia itä—länsisuuntaan ja niiden väliin yksikerroksisia myymälärakennuksia Mäkeläntien varrelle sekä kortteli n:o 858 varattaisiin julkisen rakennuksen paikaksi. Valtuusto hyväksyi ³⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 31 p:nä sen päätöksen ⁴⁾.

Blomsterfonden i Helsingfors nimisen yhdistyksen anottua sille Käpylän *korttelista n:o 890* vanhainkotiä varten luovutettujen tonttien n:ot 40, 42 ja 44 rakennusrajan muuttamista siten, että niille suunnitellut kolme rakennusta, joiden päädyt voimassa olevan asemakaavan mukaan ovat Pohjolankadulle päin, voitaisiin sijoittaa viuhkamaisesti siten, että läntisimmän pääty olisi Arabiankadulle ja itäisimmän pääty Pohjolankadulle päin, kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen n:olla 1,956 merkityn korttelia n:o 890 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, minkä valtuusto hyväksyi ⁵⁾ ja sisäasiainministeriö vahvisti huhtikuun 26 p:nä ⁶⁾.

Kiinteistölautakunnan laadituttua rakennettavaksi vuokrattavaa XXIII kaupunginosan *korttelia n:o 917* koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,001 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, johon oli merkitty korttelin rakennusrajat ja rakennusten kerrosluvut, valtuusto hyväksyi ⁷⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 16 p:nä sen päätöksen ⁸⁾.

Herttoniemen eräiden tehdaskorttelien rakennussuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman Herttoniemen tehdaskorttelien n:ot 57—59 rakennussuunnitelmaehdotuksen selvityksineen korttelien viemärien järjestelystä. Sitten merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi lääninhallituksen heinäkuun 20 p:nä vahvistaneen rakennussuunnitelmaehdotuksen, määräten samalla, että siihen liittyvä viemärimissuunnitelma oli toteutettava niin, ettei siitä aiheutunut terveydellisiä eikä muitakaan haittoja.

Kiinteistötoimiston hoidossa olevat maatilat

Viikin tilan palveluksessa marraskuun 1 p:stä 1913 alkaen sen ollessa vuokralla ja jatkuvaisesti tilan vuokraoikeuden siirrettyä v. 1917 kaupun-

¹⁾ Kvsto 25 p. tammik. 17 §. — ²⁾ S:n 5 p. huhtik. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 135. — ³⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 24 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. lokak. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 199. — ⁵⁾ Kvsto 15 p. maalisk. 16 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. toukok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 136. — ⁷⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 17 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 196. — ⁹⁾ Kvsto 11 p. tammik. 12 §; vrt. tämän kert. s. 32. — ¹⁰⁾ Kvsto 30 p. elok. 4 §.

gille sekä v:sta 1918 huhtikuun 30 p:ään 1939 Pukinmäen tilalla toiminut navettopalvelija A. Helenius oikeutettiin ¹⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen Viikin tilalla palvelemaansa aika ennen tilan vuokraoikeuden siirtymistä kaupungille.

Rakennukset

Seurasaaren ravintolan uudistyöt. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 156,000 mk Seurasaaren ravintolarakennuksen uusimiseksi ja 255,000 mk sen varustamiseksi kesävesijohdolla ja viemärillä oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan jo kertomusvuonna käyttämään näistä määrärahoista talorakennus- ja viemäritöihin 247,000 mk ja teknillisten laitosten hallituksen vesijohtotöihin 164,000 mk.

Erinäisten lisäkorjausten suorittamiseksi Seurasaaren ravintolarakennuksessa valtuusto myöhemmin päätti ³⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon vielä 50,000 mk oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Luodon kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 76,500 mk:n määrärahan Luodon saarella ja ravintolassa suoritettaviin kunnostamistöihin oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän rahamäärän jo kertomusvuonna edellyttäen, että vuokraaja sitoutui vuokramaksun korottamiseen jäljellä olevalta vuokra-ajalta 6,000 mk vuodessa.

Kaivohuoneen ravintolarakennuksen laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä yliarkkitehti M. Välikankaan laatiman suunnitelman Kaivohuoneen ravintolarakennuksen laajentamisesta n. 1,500 henkilöä varten sekä merkitä tarkoitusta varten v:n 1940 talousarvioon 3,500,000 mk:n määrärahan. Samalla oikeutettiin kaupunginhallitus tilaamaan tarvittavat rakennuspiirustukset yliarkkitehti Välikankaalta, käyttämään mainittu määräraha jo kertomusvuonna sekä ryhtymään muihin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin, m.m. ravintolan vuokraamiseen.

Albergan kartanon päärakennusten kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 184,000 mk:n suuruisen määrärahan Albergan kartanon vanhan ja uuden päärakennuksen kunnostamiseen oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Kioskin rakentaminen Rautatientorille. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 68,000 mk linja-autotoimistoksi sopivan, Oy. Matkahuolto ab:ille vuokrattavan kioskin rakentamiseksi Rautatientorille oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Mukavuuslaitosten rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ hyväksyä pääpiirteittäin kaupunginhallituksen asiaa valmistelemaan asettaman komitean ⁹⁾ laatiman ehdotuksen mukaisen, v. 1939—40 toteutettavan mukavuuslaitosten ja vedenheittolaitosten rakentamishojelman, jonka mukaisesti rakennettaisiin maanalainen mukavuuslaitos Runeberginesplanaadiin Mikonkadun varrelle, joko Esplanaadin akseliin tai sen etelä-

¹⁾ Kvsto 30 p. elok. 24 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 31 §. — ³⁾ S:n 13 p. syysk. 17 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 19 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. heinäk. 20 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. lokak. 26 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. heinäk. 24 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 21 §. — ⁹⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 141.

puolelle, riippuen hankittavasta lisäselvityksestä, Simonkadun puistik-
koon Heikinkadun varrelle, Runeberginkadun läheisyyteen Apollonkadun
ja Töölöntorin välille, Kaisaniemen- ja Liisankadun kulmassa olevaan
puistikkuon Puutarhakadun puolelle sekä Helsinginkadun ja Hämeentien
risteyksessä olevan bensiniinjakeluaseman taakse, mukavuuslaitos Hieta-
lahden kauppahallirakennukseen, n. 25—30 vedenheittolaitosta myöhem-
min määrättäviin paikkoihin sekä 6 tilapäiskäymälää stadionin ympäris-
töön olympiakisain ajaksi. Ensiksi, toiseksi, kolmanneksi, viidenneksi
ja kuudenneksi mainitut rakennustyöt sekä puolet seitsemänneksi maini-
tuista rakennustöistä hyväksyttiin suoritettaviksi kertomusvuonna ja lop-
put v:n 1940 kuluessa ja kaupunginhallitukselle annettiin tehtäväksi
kiireisesti ryhtyä toimenpiteisiin tarpeellisten lisäselvitysten hankkimi-
seksi sekä lopullisten suunnitelmien, piirustusten ja kustannusarvioiden
laatimiseksi.

Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kiinteistölautakunnan kaupunginhallituksen ke-
hoituksesta laadituttaman ehdotuksen uusien vedenheittolaitosten raken-
tamisesta kertomusvuonna Lutherinkadulle, Väinämöisenkadulle, stadi-
onin kaakkoispuolella olevan puistokäytävän vierustalle sekä Linnankos-
ken- ja Nordenskiöldinkadun, Topeliuksen- ja Stenbäckinkadun, Helsing-
in- ja Sturenkadun, Mäkelän- ja Pohjolankadun, Hämeentien ja Intian-
kadun sekä Helsingin- ja Kaarlenkadun kulmauksiin sekä v. 1940
oopperan tontille, säätytalon puistikkuon, Kammionkadulle, kortteliin
n:o 601, Pasilan torille, Alppilan lammikon ääreen, Lautatarhankadulle
sekä Itämeren- ja Lauttasaarenkadun, Mäkelänkadun ja Isonkyröntien
sekä Pohjolan- ja Arabiankadun kulmauksiin. Rakennustöitä varten päätet-
tiin merkitä v:n 1940 talousarvioon 683,000 mk:n suuruinen määräraha,
josta yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään suunnitelman
mukaisesti jo kertomusvuonna enintään 317,500 mk.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ arkkitehtien A. Hytösen ja R. V. Luukkosen
kaupunginhallituksen toimeksiannosta laatimat uusien maanalaisten mu-
kavuuslaitosten ja Hietalahden hallirakennukseen tulevan mukavuuslai-
toksen piirustukset. Niiden rakentamista varten valtuusto päätti merkitä
v:n 1940 talousarvioon 8,943,000 mk oikeuttaen yleisten töiden lauta-
kunnan jo kertomusvuonna käyttämään siitä 7,566,000 mk muiden kuin
vasta myöhemmin rakennettavan Kaisaniemen- ja Liisankadun kulmauk-
seen tulevan mukavuuslaitoksen rakentamiseen.

Kansanpuistot, urheilukentät y. m.

Korkeasaaren kansanpuisto. Kertomusvuoden talousarvion tuloa tuot-
tamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset sisäl-
tyvä 186,000 mk:n määräraha Korkeasaaren uutta verstasarakennusta var-
ten päätettiin ³⁾ merkitä siirtomäärärahaksi.

Korkeasaaren palokaluston täydentämiseen palolautakunnan esittä-
mällä tavalla ja kytkinlaitteen järjestämiseksi saarella olevaan vesi-
postiin kaupunginvaltuusto myönsi ⁴⁾ yhteensä 21,510 mk kiinteistöjen
pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään kiinteistöjen pääluo-
kan lukuun Kansanpuistot sisältyvää määrärahaa Eläinten osto eläintar-

¹⁾ Kvsto 30 p. elok. 34 §. — ²⁾ S:n 21 p. kesäk. 32 §. — ³⁾ S:n 15 p. marrask.
27 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. huhtik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. heinäk. 31 §.

haan enintään 50,000 mk myskihärkäin y. m. arktisten eläinten hankkimiseksi Korkeasaaren eläintarhaan.

Valtuusto päätti ¹⁾, että Korkeasaarella tammikuussa 1938 syntyneet kaksi leijonanpentua annetaan Helsingin kaupungin lahjana hiljattain toimintansa aloittaneelle Tallinnan eläintarhalle.

Urheilu- ja pallokentät. Pallokenttään kunnostamistarkoituksessa kaupunginvaltuusto päätti ²⁾:

merkitä v:n 1940 talousarvioon pallokentän I uusimiseksi sekä pallokenttään II ja III parantamiseksi yhteensä 229,000 mk oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna;

oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Urheilukentät pallokentän rinnekatson töihin merkittyä määrärahaa 1,305,000 mk ja pallokentän kahden katselijaparvekkeen töihin merkittyä määrärahaa 250,000 mk näiden töiden arviokustannusten noustua mainitun verran;

merkitä v:n 1940 talousarvioon 435,000 mk pallokentän tilapäisten katsojien töihin ja 58,000 mk rinnekatson taustan istutuksia varten oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään näitä määrärahoja jo kertomusvuonna; sekä

merkitä v:n 1940 talousarvioon 400,000 mk pallokenttään ja stadionin välisen alueen järjestämiseen Stadion-säätiön toimesta siten, että alue viettää stadionrakennukseen päin, oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Myöhemmin valtuusto päätti ³⁾ edellä selostettua päätöstään muuttaen merkitä v:n 1940 talousarvioon pallokenttien I ja II uusimiseksi sekä pallokentän III parantamiseksi yhteensä 315,000 mk oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Valtuusto hyväksyi ³⁾ pallokentän eteläpuolelle rakennettavan hallintorakennuksen ja Urheilukadun varrelle sijoitettavan pukeutumissuojan rakennettaviksi pääasiallisesti yleisten töiden lautakunnan esittämien pääpiirustusten mukaisesti sekä päätti ³⁾ kertomusvuoden talousarvioon kyseisiä rakennustöitä varten merkittyjen määrärahojen lisäksi merkitä v:n 1940 talousarvioon edellisen rakennuksen töitä varten 237,600 mk ja jälkimmäisen töitä varten 161,040 mk oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään nämä määrarahat jo kertomusvuonna.

Valtuusto epäsi ⁴⁾ kaupunginhallituksen esityksen Eläintarhan urheilukentän salaojittamisesta kertomusvuonna.

V:n 1940 talousarvioon päätettiin ⁵⁾ merkitä 29,600 mk Käpylän urheilukentän pukusuojan laajentamiseen oikeuttaen yleisten töiden lautakunta käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti ⁶⁾, että tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Urheilukentät sisältyvä 60,500 mk:n määräraha pukeutumissuojan rakentamiseksi Pasilan palloilukentälle merkitään siirtomäärärahaksi.

Olympiakisain kilpailupaikat. V:n 1940 olympiakisain järjestelytoimikunnan ehdotettua n. 8.5 km:n pituisen maratonradan rakentamista olympiakisoja varten, josta n. 5.7 km sijoitettaisiin Laakson ratsastuskentän ja Haagan kauppalan väliseen metsään, tien leveyden ollessa vähin-

¹⁾ Kvsto 25 p. lokak. 22 §. — ²⁾ S:n 7 p. kesäk. 17 §. — ³⁾ S:n 21 p. kesäk. 30 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. lokak. 27 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. elok. 33 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. marrask. 14 §.

tään 3 m ja sen pinnan kova ja hiekaton, valtuusto päätti ¹⁾ maratonradan rakentamista varten järjestelytoimikunnan suunnitelman mukaisesti merkitä v:n 1940 talousarvioon 592,000 mk oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti ²⁾ hyväksyä yliarkkitehti M. Välikankaan laatimat uuden ratsastushallin ynnä tallien pääpiirustukset, osoittaa niiden rakentamiseen ja ratsastusratain kunnostamiseen y. m. niiden yhteydessä oleviin töihin 17,657,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan olympiakisain aiheuttamiin menoihin sekä merkitä samaa tarkoitusta varten v:n 1940 talousarvioon 830,900 mk:n määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

V:n 1940 talousarvioon päätettiin ³⁾ merkitä 19,000 mk kalustovajan ja 25,000 mk mukavuuslaitoksen rakentamiseksi Talin laukkaradalle. Kaupunginhallitus oikeutettiin jo kertomusvuonna käyttämään molemmat määrärahat.

Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ aikaisemmin hyväksymiensä luonnospiirustusten ⁵⁾ pohjalla laaditut velodromin pääpiirustukset osoittaen rakennus- y. m. sen yhteydessä olevien töiden suorittamiseen 5,860,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan olympiakisain aiheuttamiin menoihin.

Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ yleisten töiden lautakunnan lähettämät uimastadionin pääpiirustukset ja kaikkien sen rakentamisen yhteydessä olevien töiden suunnitelmat päättäen niiden toteuttamiseksi merkitä v:n 1940 talousarvioon enintään 17,400,000 mk:n määrärahan, jota kaupunginhallitus oikeutettiin käyttämään jo kertomusvuonna.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ arkkitehti H. Ekelundin laatimat souu- ja melontastadionin pääpiirustukset sekä yleisten töiden lautakunnan laadittamat, kaikkien sen rakentamisen yhteydessä olevien töiden suunnitelmat päättäen niiden toteuttamiseksi merkitä v:n 1940 talousarvioon 8,200,000 mk:n määrärahan, jota yleisten töiden lautakunta oikeutettiin harkintansa mukaan käyttämään jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti ⁸⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 520,000 mk:n suuruisen määrärahan kahden Merimelojat ja Helsingfors kanotklubb nimisten yhdistysten ehdottaman, olympiakisoja varten tarpeellisen 100 kanootin vajan rakentamiseen Humalluodoille, oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään tästä määrästä 20,000 mk jo kertomusvuonna tarpeellisiin täyttämistöihin sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen jo samana vuonna luovuttamaan vajain rakentajille, edellä mainituille yhdistyksille, kummallekin 250,000 mk ehdoin, että vajain pääpiirustukset ja kustannusarviot alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi, että vajain työpiirustusten tarkastus ja töiden valvonta annettiin rakennustoimiston tehtäväksi, että vajat jäivät kaupungin omaisuudeksi, ollen yhdistykset oikeutetut vuokratta käyttämään niitä 10 vuoden ajan, ja että yhdistykset olivat velvolliset omalla kustannuksellaan pitämään rakennukset kunnossa ja palovakuuttamaan ne kaupungin hyväksi.

Valtuusto päätti ⁹⁾ hyväksyä laaditut piirustukset velodromin, pallo-

¹⁾ Kvsto 13 p. huhtik. 5 §. — ²⁾ S:n 5 p. huhtik. 20 §. — ³⁾ S:n 5 p. heinäk. 22 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. maalisk. 19 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 91. — ⁶⁾ Kvsto 13 p. huhtik. 3 §; vrt. myös v:n 1938 kert. s. 91. — ⁷⁾ Kvsto 13 p. huhtik. 4 §; vrt. v:n 1938 kert. s. 91. — ⁸⁾ Kvsto 5 p. huhtik. 21 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. syysk. 13 §.

kentän, uimastadionin ja ratsastusstadionin laajentamisesta sekä merkitä tarkoitusta varten v:n 1940 talousarvioon seuraavat määrärahat:

velodromin katselijapaikkain järjestelyä ja lisäämistä varten 350,000 mk, sen piirustukset laatineen arkkitehti H. Ekelundin palkkiota varten 100,000 mk, sisäaitoja varten 50,000 mk, puhelimia ja kuulutus- y. m. teknillisiä laitteita varten 311,297 mk, valaistuskalusteita varten 9,000 mk sekä tasoitus- ja siistimistöitä varten 190,000 mk;

palkokentän katselijapaikkain lisäämistä ynnä aitausta varten 640,100 mk, ravintolan kiinteää kalustoa varten 30,000 mk, puhelimia ja kuulutus- y. m. teknillisiä laitteita varten 420,320 mk, valaistuskalusteita varten 18,000 mk sekä tasoitus- ja siistimistöitä varten 102,500 mk;

uimastadionin katselijapaikkain lisäämistä varten 188,000 mk, puhelimia ja kuulutus- y. m. teknillisiä laitteita varten 143,800 mk, valaistuskalusteita varten 38,000 mk sekä tasoitus- ja siistimistöitä varten 70,000 mk; sekä

ratsastusstadionin katselijapaikkain lisäämistä varten 220,000 mk, teknillisiä laitteita varten 288,025 mk, kouluratsastuskenttien rakentamista varten 178,000 mk sekä ratsastustalleja ympäröivän maaston tasoittamista ja tallien ympäri johtavan tien rakentamista varten 310,000 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ¹⁾ käyttämään mainitut määrärahat jo kertomusvuonna sekä tarpeen mukaan lopettamaan tilapäislaitteita tarkoittavat työt niin pian kuin ne oli saatettu jo suoritettujen töiden säilymisen vaatimaan kuntoon.

Lisäksi valtuusto hyväksyi ¹⁾ arkkitehti Ekelundin laatiman ehdotuksen soutustadionin katselijapaikkain lisäämisestä, johon samalla sisältyi supistuksia hallintorakennuksen keittiösisustukseen sekä W.C.-laitteiden jättäminen pois katsomorakennuksesta ja erillisen mukavuuslaitoksen rakentaminen; yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin ¹⁾ ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Kaupungin hallintoon kuulumattomat alueet

Haagan kauppalan asemakaava. Kun Haagan kauppalan ja M. G. Steinius ab. nimisen yhtiön kesken aikanaan oli sovittu kauppalan asemakaavan laatimisesta aiheutuvien kulujen tasaamisesta, kauppalan hallitus yhtiön osakkeiden siirryttyä kaupungille tiedusteli, oliko kaupunki halukas jatkamaan yhteistyötä. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ tällöin, että kaupunki laatii Haagan kauppalan asemakaavan sellaisin ehdoin, että kaupunki omalla kustannuksellaan laatii kaiken kaupungin omistamaan maahan kohdistuvan asemakaavoittamisen ja että Haagan kauppa muuhun maahan kohdistuvan asemakaavan laatimisesta suorittaa kaupungille 800 mk ha:lta rakennuskorttelien pinta-alasta sitä mukaa kuin asemakaavoitus valmistuu. Korvaus mittaustöiden suorittamisesta oli järjestettävä siten, että kaupunki suorittaa omalla kustannuksellaan koko alueen kolmio- ja monikulmiomittaukset ja kaupungin omistamien maiden asemakaavan laatimista varten tarpeelliset kartoitukset, jota vastoin Haagan kauppa muilla alueilla suoritettavista kartoituksista maksaa kaupungille 500 mk ha:lta mittaustöiden jäädessä kaupungin haltuun. Näihin mittaustöihin eivät sisälly kaupunkien jakolain ja jakoasetuksen sekä raken-

¹⁾ Kvsto 13 p. syysk. 13 §. — ²⁾ S:n 4 p. lokak. 23 §.

nussäännön mukaisesti tontinmittaajalle kuuluvat tehtävät, kuten tonttijakojen laatiminen, tontinmittaus ja rakennuspaikan määrääminen, eivätkä myöskään tonttikirjan ja tonttirekisterikartan laatiminen ja pitäminen, joihin nähden oli, sitten kun ne tulevat Haagan kauppalassa kysymykseen, erikseen sovittava esim. siten, että Helsingin kaupungingeodeetti toimii Haagan kauppalan tontinmittaajana ja tonttikirjanpitäjänä ja korvaus töistä suoritetaan vahvistetun taksan mukaisesti. Samalla päätettiin ¹⁾ ottaa huomioon kauppalan hallituksen esittämät toivomukset, että rakennustoimiston asemakaavaosasto työssään seuraa kauppalan hallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita, joista kaupपालa haluaa neuvotella kaupungin kanssa, että rakennusten suuruuden suhteen jo alusta pitäen noudatetaan sellaista maksimimääräystä, että rakennusten huoneistojen yhteenlaskettu lattiapinta-ala ei saa ylittää kunkin tontin pinta-alaa, että kauppalan varsinaista asuttua osaa koskevat työt suoritetaan kiireellisinä ja että kaupपालalle maksutta toimitetaan jäljennökset kaikesta siitä aineistosta, minkä kaupपालa katsoo itselleen tarpeelliseksi.

Munkkiniemen eräiden osien rakennussuunnitelma. Kun Munkkiniemen taajaväkisen yhdyskunnan rakennussuunnitelma v. 1918 vahvistettiin ²⁾, käsitti tämä vahvistus vain katujen sijoituksen ja korttelien muodon. Yhdyskunnan valtuusto oli sen takia uuden asemakaavalain mukaisesti päättänyt alistaa Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi kaikki voimassa olevan asemakaavalainsäädännön aikana syntyneet, tonttijakoa, rakennusrajoja, rakennuskorkeutta y. m. koskevat erikoiskaavat. Kun samalla sopi ehdottaa erinäisiä muutoksia rakennussuunnitelman muihinkin osiin, katsottiin tarkoituksenmukaiseksi hakea vahvistus koko sille Munkkiniemen rakennussuunnitelman osalle, jolla rakennustoimintaa oli esiintynyt tai odotettiin pian esiintyvän, mikä alue käsitti korttelin n:o 105, tehdaskorttelit n:ot 223—226 ja 229, asuntokorttelin n:o 228 ja Munkkiniemen 72.4 ha:n suuruisen keskiosan. Uudessa rakennussuunnitelmassa ehdotettiin m. m. määrättäväksi, että rakennus sai peittää vain 1/6 tontin pinta-alasta, puistoaloja ehdotettiin lisättäväksi ja katuverkosto, aivan pieniä poikkeuksia lukuunottamatta, jätettäväksi täysin ennalleen.

Uudenmaan lääninhallitukselle kyseisestä rakennussuunnitelmasta annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ esittää seuraavaa: Korttelia n:o 105 koskeva rakennussuunnitelma olisi jätettävä vahvistamatta, kunnes kaupunki oli lunastanut yksityisten hallussa olevien, tie- ja viemäritöitä varten tarpeellisten tonttien n:ot 27 ja 61 omistusoikeuden. Ei myöskään ollut syytä vahvistaa rakennussuunnitelman tehdaskortteleita n:ot 223—226 ja 229 sekä asuntokorttelia n:o 228 koskevaa osaa, koska kyseisen alueen viemärit johtivat Isoon Huopalahteen, koska katu-alueetta olisi vähennettävä ja kun lisäksi olisi syytä käsitellä tätä aluetta isompaan kokonaisuuteen kuuluvana eikä erillisenä osana. Munkkiniemen keskiosan rakennussuunnitelmaan kuuluvien korttelien n:ot 36 ja 43 olisi niinkään jätettävä vahvistamatta, koska niiden viemärit oli johdettava Isoon Huopalahteen. Aikaisempiin asemakaavoihin ja karttoihin verratien oli tapahtunut melkoinen tonttialan, kerrospinta-alan ja huoneluvun rakennussuunnitelmasupistus etenkin kaupungin omistaman tonttimaan ja aikaisemman rakennustiheyden kustannuksella; valtuusto piti mainittua

¹⁾ Kvsto 4 p. lokak. 23 §. — ²⁾ Ks. v:n 1918 kert. s. 3. — ³⁾ Kvsto 30 p. elok. 9 §.

rakennus- ja kerrospinta-alan supistusta liian suurena huomauttaen niitä voitavan lisätä huonontamatta rakennussuunnitelmaa asunthygienisesti. Linnanmäki ja Villa Munksnäs nimiset alueet sekä kortteli n:o 95 olisi toistaiseksi jätettävä vahvistettavan alueen ulkopuolelle mutta kortteli n:o 57 sen sijaan lisättävä siihen.

Villa Munksnäsin alueen järjestelyä ¹⁾ sekä korttelin n:o 105 ja tonttien n:ot 27 ja 61 lunastamista kaupungille koskevat kysymykset päätettiin jättää eri yhteydessä harkittaviksi.

Lauttasaaren rakennusjärjestys ja rakennussuunnitelma. Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan valtuuston hyväksymä ehdotus Lauttasaaren rakennussuunnitelma-alueen rakennusjärjestykseksi, josta Uudenmaan lääninhallitus oli pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa, oli ollut kaupungin rakennusjärjestystä laativan komitean ²⁾ ja kiinteistölautakunnan tarkistettavana. Komitea oli sittemmin antamassaan mietinnössä ³⁾ kiinnittänyt huomiota m. m. siihen, että Lauttasaaren rakennusjärjestyksen tuli soveltuvissa kohdin mikäli mahdollista olla yhdenmukainen kaupungin rakennusjärjestyksen kanssa, katsoen, että ehdotuksen rakennustapaa koskevat säännökset sallivat aivan liian suuren rakennustiheyden ja hävittivät Lauttasaaren huvilakaupungin luonteen. Kiinteistölautakunta oli puolestaan ilmoittanut ³⁾ lisäksi katsovansa, että ehdotuksessa yhdyskunnalle asetettu katujen, teiden ja yleisten paikkain rakentamisvelvollisuus kävisi käytännössä taloudellisesti mahdottomaksi kantaa. Erimielisyyttä oli ilmennyt ehdotuksen 3 §:n 3 momentin suhteen, asettaen komitea kyseenalaiseksi, voidaanko, kuten ehdotuksessa oli tehty, rakennusjärjestyksessä määrätä, että yhdyskunnalla on oikeus yksipuolisella päätöksellä siirtää itselleen huolehtiminen kadun kunnossa- ja puhtaanapidosta, kun taas kiinteistölautakunta piti ehdotettua määräystä asianmukaisena. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ asiasta annettavassa lausunnossaan puoltaa kyseisen rakennusjärjestyksen hyväksymistä alistetussa muodossaan, kuitenkin huomioonottaen komitean esittämät huomautukset, paitsi mitä tulee ehdotuksen 3 §:n 3 momentin suhteen tehtyyn muistutukseen, sekä yhtyä kiinteistölautakunnan lausunnossa esitettyihin näkökohtiin ja kiinnittää sen ohessa huomiota ehdotuksen kielellisen ja muodollisen tarkistuksen tarpeeseen.

Lauttasaaren yhdyskunnan valtuusto oli jättänyt Uudenmaan lääninhallitukselle n. 58. s ha:n suuruista Lauttasaaren keskiosaa koskevan rakennussuunnitelman muutosehdotuksen, jonka mukaisesti tonttimaa käsittäisi alueesta n. 36. s ha sekä katu- ja puistomaa n. 22. s ha, ja jossa alueelle oli suunniteltu pääasiallisesti nelikerroksisia rakennuksia, Puistokadun varrelle kuitenkin seitsenkerroksisia sekä kolme kymmenkerroksista rakennusta kadun päähän, nousten koko huoneluku tällöin n. 10,700:aan. Läninhallitus pyysi tämän johdosta kaupunginhallituksen välityksellä kiinteistölautakunnan lausuntoa, mutta asian laatuun ja tärkeyteen katsoen kaupunginhallitus jätti sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Kaupunginhallituksen kaupungin ympäristöalueen vedenhankintakysymystä tutkimaan asettama komitea ⁵⁾ oli esittänyt mietinnössään, että Lauttasaaren rakennussuunnitelmaa olisi muutettava niin, että tonttimaa käsittäisi enintään 50 % koko rakennussuunnitelma-alueesta ja että alueelle saataisiin

¹⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 228. — ²⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 227. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 2. — ⁴⁾ Kvsto 8 p. helmik. 7 §. — ⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 139.

rakentaa enintään 20,000 huonetta sekä että rakennussuunnitelman mukaiset puistot olisi luovutettava yhdyskunnalle ja että, elleivät yhdyskunta ja maanomistaja näihin järjestelyihin suostuisi, kaupungin olisi irtisanottava voimassa oleva vedenhankintasopimus ja uudessa sopimuksessa rajoitettava annettavan veden määrää. Kiinteistölautakunta päätti komitean mietinnön johdosta annettavassa lausunnossaan yhtyä tähän ja siis olla puoltamatta rakennussuunnitelmanmuutosta esitetyssä muodossa. Samalla lautakunta huomautti, että uutta suunnitelmaa valmisteltaessa olisi kiinnitettävä huomiota Lauttasaaren tien leventämiseen. Valtuusto päätti ¹⁾ asian kiireellisyysden vuoksi jo ennen vedenhankintakysymyksen käsitteilyä ja ratkaisemista antaa lausuntonsa kiinteistölautakunnan esittämien suuntaviivain mukaisesti.

Westendin rakennussuunnitelmamääräykset. Uudenmaan lääninhallitukselle oli jätetty anomus Westendin huvilayhdyskunnan entisten rakennussuunnitelmamääräysten kumoamisesta sen korttelin n:o 14 tonttien n:ot 1, 2, 3 ja 4 osalta ja uusien vahvistamisesta, jotta mainitut tontit voitaisiin muuttaa sellaisiksi enintään kaksikerroksisin rakennuksin rakennettaviksi tonteiksi, joille alakertaan sisustettavien myymälähuoneistojen lisäksi saisi yläkertaan rakentaa asuntoja tonteilla toimivien liikkeiden henkilökuntaa varten. Rakennussuunnitelmaehdotuksessa oli määrätty, mitä liikkeitä kullekin kyseisistä tonteista sai perustaa, mutta saman kadun varrelle oli rakennussuunnitelmaan merkitty sellainenkin liiketalotontti, jonka liikkeiden laatua ei ollut rajoitettu. Paitsi päärakennuksia saisi kyseisille tonteille rakentaa myöskin vähäisiä talousrakennuksia erityisesti autotallitarvetta silmälläpitäen. Tonttien rakentamattomat osat ja etupihat oli ehdotettu istutettaviksi. Anomuksesta Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ ilmoittaa, ettei se tahdo vastustaa ehdotuksen hyväksymistä, vaikkakaan sen mielestä esitetyt rakennussuunnitelmamääräykset eivät liian pitkälle menevän yksityiskohtaisina olleet asemakaavalain mukaisia.

Degerön rakennussuunnitelma. Vastauksena Uudenmaan lääninhallituksen asiassa tekemään tiedusteluun kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ ilmoittaa, että kaupunki ottaa laatiakseen rakennussuunnitelman koko Degerön taajaväkisen yhdyskunnan alueelle maanomistajain kustannuksella edellyttäen, että työt suoritetaan sitä mukaa kuin mittaukset saadaan tehdyiksi.

Pukinmäen rakennussuunnitelma. Kaupunginvaltuuston lähetettyä Uudenmaan lääninhallituksen hyväksyttäväksi kiinteistötoimiston asema-kaavaosaston laatiman Pukinmäen yhdyskunnan rakennussuunnitelmaehdotuksen viemärisuunnitelmineen ⁴⁾ agronomi K. M. Soininen oli jättänyt lääninhallitukselle suunnitelmaa koskevan muistutuskirjelmän, joka kuitenkin menetti merkityksensä valtuuston hyväksytyä valituksenalaisia alueita koskevan aluevaihdon toimeenpanon hänen ja kaupungin välillä ⁵⁾. Sitten oli rakennussuunnitelmakysymys rakennushallituksen esityksestä uusimista varten palautettu Helsingin maalaiskunnan kunnanvaltuustolle, joka pyysi kiinteistölautakuntaa laatimaan uuden suunnitelman, jos se katsottiin tarpeelliseksi. Kiinteistölautakunta laaditti tällöin uuden n:olla 2,048 merkityn Pukinmäen rakennus- ja viemärisuunnitelma-

¹⁾ Kvsto 15 p. marrask. 6 §. — ²⁾ S:n 4 p. lokak. 7 §. — ³⁾ S:n 5 p. heinäk. 9 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 72. — ⁵⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 205 ja tämän kert. s. 54.

ehdotuksen, jossa oli otettu huomioon rakennushallituksen huomautukset tieverkoston suhteen sekä sen huomautus, että rakennusrajoja määräämällä tai jollain muulla tavoin olisi ehkäistävä alueen rakentaminen liian tiiviisti. Myöskin korttelijakoa oli siinä osittain muutettu ja Vantaanjoen rannalla olevaa puistoaluetta jonkun verran laajennettu sekä rakennussuunnitelmamääräyksillä säännöstelty rakentamisoikeuden laajuus m. m. siten, että tontin pinta-alasta saatiin enintään 1/5 käyttää rakentamiseen ja että asuntokortteleihin saatiin rakentaa enintään kaksikerroksisia ja enintään 8 m:n korkuisia asuntorakennuksia sekä enintään 5 m:n korkuisia talousrakennuksia. Tontin pinta-alan tuli ehdotuksen mukaan olla vähintään 1,000 m². Viemärisuunnitelma oli uusittu muutetun tiesuunnitelman mukaiseksi. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ puolestaan ehdotuksen päättäen lähettää sen Helsingin maalaiskunnan kunnallislautakunnalle enempiä toimenpiteitä varten.

Oulunkylän rakennussuunnitelma. Kun kaupunginvaltuuston periaatteellisesti hyväksymän ²⁾ uuden omakotialueen järjestämistä Oulunkylään tarkoittavan kiinteistölautakunnan laadituttaman ehdotuksen mukainen mainitun alueen korttelijako poikkesi sen asianmukaisesti vahvistetusta rakennussuunnitelmasta, kiinteistölautakunta laaditti mainitun ehdotuksen mukaisen Oulunkylän kortteleita n:ot 216—237 koskevan rakennussuunnitelman muutosehdotuksen, johon oli merkitty korttelien ulkoiset rakennusrajat ja rakennustapaa säännöstelevät rakennussuunnitelmamääräykset. Koko alueelle rakennettaisiin sen mukaan omakotitaloja, lukuunottamatta korttelien n:ot 221 ja 226 Kaarelantien puoleista osaa, mihin oli suunniteltu kaksikerroksisia asunto- ja liiketaloja; korttelien n:ot 223—226 kohdalle järjestettäisiin yhtenäisenä alueena eteläänpäin jatkuva puisto ja itäosassa asuntoalue liittyisi Pakilantien toisella puolella olevaan suureen puistoalueeseen. Vahvistettuun rakennussuunnitelmaan liittyvää viemärimissuunnitelmaa oli myös jonkun verran muutettava. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ asemakaavalain 57 §:n 3 momentin nojalla maanomistajan ominaisuudessaan tehdä Uudenmaan lääninhallitukselle esityksen Oulunkylän rakennussuunnitelman muuttamisesta kiinteistölautakunnan ehdottamalla tavalla.

Viikinmäen alueen rakennussuunnitelma. Uudenmaan lääninhallituksen tekemään tiedusteluun, pitikö kaupunki Viikinmäen alueen rakennussuunnitelman laatimista tarpeellisenä ja suostuiko kaupunki sen laatimaan, vastattiin ⁴⁾ myönteisesti, päättäen samalla olla vaatimatta korvausta tämän työn suorituksesta.

Helsingin maalentokentän laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että kaupunki osallistuu 50 %:lla eli enintään 1,735,000 mk:lla Helsingin lentokentän pohjois—eteläsuunnassa sijaitsevan pääkiitotien 3,470,000 mk:ksi arvioituihin laajentamiskustannuksiin. Mainittu rahamäärä päätettiin merkitä v:n 1940 talousarvioon oikeuttaen yleisten töiden lautakunta käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimiston eräiden virkain järjestely. Huomioonottaen rakennustoimiston työmäärän jatkuvan laajentumisen kaupunginvaltuusto

¹⁾ Kvsto 25 p. lokak. 19 §. — ²⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 88. — ³⁾ Kvsto 21 p. kesäk. 25 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. helmik. 8 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. toukok. 14 §; ks. myös tämän kert. s. 59.